

Cảnh sát

Chuyên đề của
Báo Công an nhân dân

TOÀN CẦU TUẦN

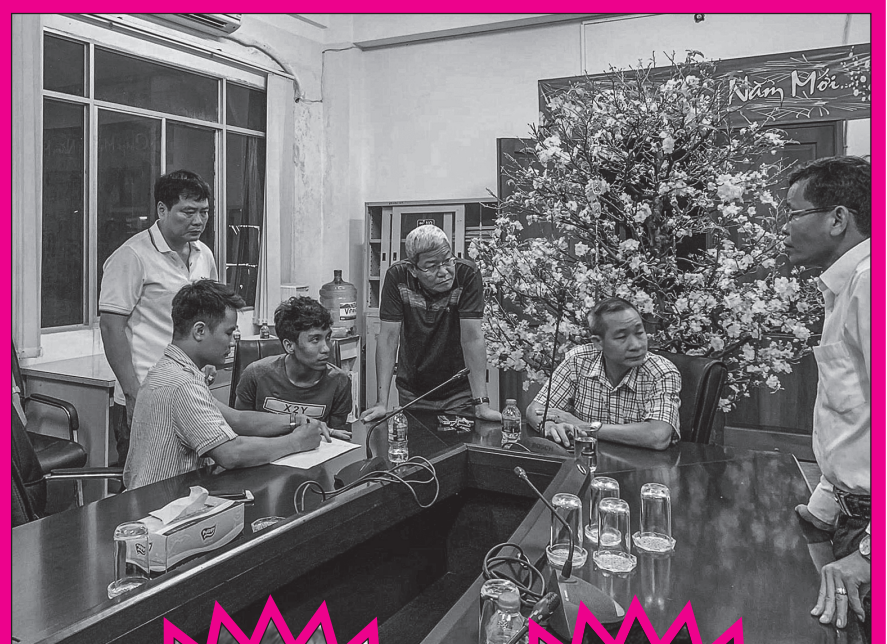
SỐ 451 Thứ Ba ngày 12-2-2019

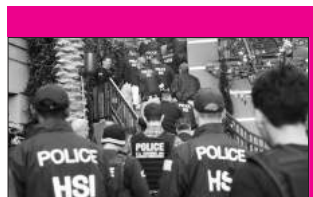
Hành trình khám phá **vụ cướp ở trạm thu phí cao tốc**

**TP Hồ Chí Minh -
Long Thành - Dầu Giây**

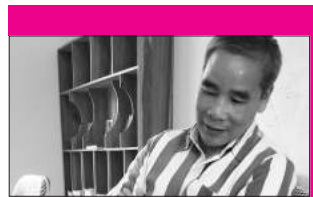
TRANG 12

**6. Trung Quốc
phát động
chiến dịch
mới bắt giữ
quan tham**

**15. Phá 3
đường dây
đưa thai phụ
đến Mỹ
sinh con**

**20. Nổi dậy
dứt của
cán bộ
tha hóa
buôn ma túy**

**28. "Bão K"
tràn qua
làng
Hòa Bình**

Những người lính cơ động giữ Tết bình yên ở thành phố mang tên Bác

ĐỨC CƯƠNG

Được sự cho phép của lãnh đạo Trung đoàn Cảnh sát cơ động (CSCĐ) Công an TP. Hồ Chí Minh, những ngày Tết, tôi có dịp theo chân các tổ công tác làm nhiệm vụ bảo vệ những điểm ca nhạc mừng Đảng - mừng xuân, Hội hoa xuân, đường hoa Nguyễn Huệ, các khu vực tổ chức bắn pháo hoa và tuần tra bảo đảm an ninh trật tự trên các cung đường, bảo vệ thành phố bình an cho người dân vui xuân, đón Tết Kỷ Hợi 2019...

19 giờ 30 phút mới tập trung đội hình chuẩn bị xuất quân và cao điểm rơi vào khoảng từ 21 giờ đến 6 giờ sáng mừng 1 Tết, nhưng ngay từ 13h30 phút chiều 30, khi tôi vừa có mặt đã thấy hàng trăm cán bộ chiến sỹ (CBCS) đang phơi mình dưới cái nắng gay gắt của mùa khô Nam bộ, luyện lại những bài kỹ chiến thuật sẵn sàng lên đường bảo vệ an toàn cho người dân du xuân. Vẫn cái tính mộc mạc, chân chất, Trung tá Nguyễn Thành Nguyên – Phó Trung đoàn trưởng hồ hởi bảo: “Với chức năng nhiệm vụ được phân công là một đơn vị chiến đấu nên công tác luyện tập các phương án và kỹ chiến thuật phải được đặt lên vị trí hàng đầu, nhất là công tác chiến đấu trên nhiều loại địa hình khác nhau từ trên bộ, dưới nước cho đến trong lòng công... quân số toàn Trung đoàn thường xuyên có mặt, được phân bố thành 4

Chấn chỉnh đội hình trước giờ xuất kích.

tiểu đoàn đóng tại bốn cửa ngõ chính của thành phố, trong đó 50% là sỹ quan phục vụ lâu dài và 50% là lính nghĩa vụ phục vụ có thời hạn. Để chuẩn bị cho công tác bảo đảm an ninh trật tự trong dịp trước, trong và sau Tết Nguyên đán, 100% quân số phải ăn ở tập trung tại đơn vị. Đối với số anh em có thâm niên công tác, ngoài việc thường xuyên ôn luyện những kỹ chiến thuật đã được học tập, còn tăng cường thêm một số phương án mới để phù hợp với tình hình thực tế. Riêng với số lính mới, song song với việc học tập những kỹ năng cơ bản và công tác giáo dục chính trị tư tưởng, các em còn được theo chân các tổ công tác ra hiện trường để tích lũy kinh nghiệm xử lý tình huống thực tế và kỹ năng

ứng xử trong các trường hợp cụ thể...”.

17 giờ cùng ngày, chúng tôi được mời xuống bếp ăn để cùng dự bữa cơm thân mật với CBCS. Thấy chúng tôi có vẻ ngỡ ngàng trước những mâm cơm khá thịnh soạn với đầy đủ các món thịt heo kho trứng, chả lụa, gà luộc, bánh tét, củ kiệu muối... Trung tá Nguyễn quay sang bảo: “Chế độ ăn của CBCS trong đơn vị là ngày 3 bữa cơm với món mặn, canh và rau luộc hoặc xào. Để động viên tinh thần CBCS, hàng năm cứ vào chiều 30 Tết, đơn vị lại tổ chức bữa “ăn tươi”. Tuy chưa được tươm tất cho lắm nhưng cũng giúp anh em ấm lòng trước lúc lên đường làm nhiệm vụ...”.

17 giờ 20 phút, bữa tiệc

“tất niên” của người lính kết thúc, tất cả tự dọn rửa bát đĩa rồi trở về vị trí công tác kiểm tra lại quân tư trang, công cụ hỗ trợ sẵn sàng chờ lệnh. Trong thời gian chờ đợi đến giờ xuất phát, tôi được Trung tá Nguyễn Thành Nguyên kể cho nghe về những chiến công của đơn vị mà điển hình là mô hình tổ công tác 363 mà Cảnh sát cơ động là đơn vị có số quân tham gia đông nhất. Trước đây, khi mô hình này chưa ra đời, mỗi ngày, đơn vị thường tổ chức nhiều tổ công tác chốt chặn tại tất cả các điểm nóng về an ninh trật tự trên toàn thành phố từ 22 giờ đêm đến 6 giờ sáng hôm sau để bảo đảm an toàn cho bà con nhân dân, đặc biệt là các tuyến đường quốc lộ 1 giáp ranh với các tỉnh Đồng Nai, Bình Dương, Long An

và quốc lộ 22 tiếp giáp với tỉnh Tây Ninh. Kể từ khi mô hình tổ công tác 363 ra đời với 3 Cảnh sát giao thông, 6 Cảnh sát cơ động và 3 Cảnh sát hình sự cùng phối hợp tuần tra kiểm soát nên hiệu quả công tác được nâng cao rõ rệt. Trong thời điểm tuần tra, các tổ công tác có thể xử lý hầu hết những tình huống xảy ra trên đường như trộm cắp; cướp giật; tàng trữ, vận chuyển trái phép chất ma túy và vũ khí các loại, tụ tập đông người gây rối; hoạt động “tín dụng đen”; vi phạm trật tự an toàn giao thông...

Cụ thể chỉ trong vòng hơn một tháng ra quân, mô hình Tổ công tác 363 đã xử lý nhanh hàng trăm vụ vi phạm các loại, trong đó có hàng chục vụ phạm pháp hình sự được giao cho Công an các phường trên tuyến tuần tra lập hồ sơ tiếp tục xử lý. Điển hình vào lúc 14 giờ 30 phút ngày 1-1-2019, tổ công tác gồm Thượng úy Trần Hồng Vương, Thượng sỹ Trần Tường Dũng, Hạ sỹ Trịnh Hoàng Bửu cùng ba binh nhất Hà Thanh An, Đỗ Đức Hải, Nguyễn Thanh Hải thuộc Tiểu đoàn 1 trong lúc phối hợp tuần tra trên đường Nguyễn Ảnh Thủ, phường Hiệp Thành, quận 12 thì phát hiện 2 đối tượng điều khiển xe gắn máy BKS 59V2-820.59 có nhiều biểu hiện nghi vấn nên đã quyết định áp sát, ra hiệu lệnh dừng phương tiện để kiểm tra hành chính. Tại thời điểm kiểm tra, hai đối tượng Nguyễn Đăng Luân, sinh năm 2001 và Bùi Văn Duy, sinh năm 1996 tại tỉnh Hải Dương đã khai nhận vừa thực hiện hành vi cướp giật tài sản của một người phụ nữ đang điều khiển xe gắn máy lưu thông trên cùng đoạn đường.

Cũng trong thời gian này, tổ công tác gồm Đại úy Huỳnh Văn Hiếu, Thượng úy Lưu Tấn Phong cùng 4 chiến sỹ khác thuộc Tiểu đoàn 3 phối hợp với Cảnh sát hình sự và Đội Cảnh sát

giao thông Tân Sơn Nhất tuần tra trên tuyến đường Cách mạng tháng 8, phường 12, quận 10 đã phát hiện nghi vấn và tiến hành kiểm tra hành chính đối với Kha Xuân Toàn, sinh năm 1999 tại quận 7, TP. Hồ Chí Minh và phát hiện bên trong cốp xe của đối tượng có cất giấu 1 gói tinh thể màu trắng (sau giám định xác định là ma túy đá). Lúc đầu Toàn cho rằng mới đi mua mang về sử dụng, nhưng trước sự đấu tranh quyết liệt của các thành viên trong tổ công tác,

Tuần tra trên đường hoa Nguyễn Huệ.

hắn đã khai nhận hành vi mua bán trái phép chất ma túy.

Câu chuyện giữa tôi và Trung tá Nguyễn Thành Nguyên đang đến hồi gay cấn thì đồng hồ điểm 19 giờ. Vấn đề phong người lính, anh bảo tôi chuẩn bị rồi bước nhanh ra giữa sân nổi hồi còi hiệu lệnh tập hợp đội hình. Sau vài phút thực hiện công đoạn điểm danh quân số, chỉnh đốn trang phục, kiểm tra lại trang thiết bị, súng quân dụng và công cụ hỗ trợ, Trung tá Nguyễn điểm lại các phương án tác chiến đã được huấn luyện rồi phân công từng tổ công tác nhanh chóng đến từng vị trí đã được ấn định từ trước để thực hiện nhiệm vụ.

19 giờ 30 phút, những

chiếc xe mô tô đặc chủng cùng xe bán tải chở quân vun vút phóng ra khỏi cổng đơn vị theo dòng xe cộ trên đường phố. Tôi được đi cùng một tổ công tác đến khu vực đường hoa Nguyễn Huệ và điểm bắn pháo hoa nằm bên bờ sông Sài Gòn dọc theo con đường Tôn Đức Thắng. Dự kiến chỉ mất khoảng 10 phút hành trình, nhưng do năm nay bà con nhân dân đổ ra đường đi du xuân từ rất sớm nên phải phải đến 19 giờ 50 phút chúng tôi mới đến được tượng đài Bác Hồ

đã phát hiện và bắt giữ 5 đối tượng móc túi giao cho Công an phường Bến Nghé lập hồ sơ xử lý và nhắc nhở hàng chục trường hợp nam thanh niên lợi dụng đám đông thực hiện hành vi thiếu văn hóa đối với phụ nữ.

23 giờ, nhiệt độ xuống thấp, bà con khoác thêm áo gió lên người cho đỡ lạnh, nhưng trên lưng áo những CBCS Cảnh sát cơ động đã thấm đẫm mồ hôi. Phóng vắn nhanh hạ sỹ Nguyễn Trung Hiếu, anh thổ lộ: “Tháng 6-2018, khi vừa tốt nghiệp phổ thông trung học, tôi làm đơn tình nguyện được đi nghĩa vụ Công an. Sau thời gian huấn luyện tại trường, tôi được điều động về Trung đoàn Cảnh sát cơ động để tiếp tục rèn luyện kỹ chiến thuật tác chiến. Đây là lần đầu tiên được đi bảo vệ an ninh trật tự cho bà con nhân dân bình yên vui xuân đón Tết nên vừa làm việc, vừa trực tiếp học hỏi thêm kinh nghiệm từ những người đi trước. Nói thật là nhìn những đôi nam nữ thanh niên dắt tay nhau tung tăng trong thời khắc chuẩn bị đón giao thừa cũng đôi lúc cảm thấy chạnh lòng. Tuy nhiên xác định mình là chiến sỹ Cảnh sát cơ động đang làm nhiệm vụ phải lấy công việc làm đầu nên những phút chạnh lòng ấy cũng nhanh chóng trôi qua.

0 giờ 30 phút, khi những tràng pháo hoa vừa dứt, các tổ công tác của Cảnh sát cơ động được lệnh di chuyển về các ngã ba, ngã tư đường phố tiếp tục trực chiến cho đến 6 giờ sáng ngày mừng một Tết mới trở về đơn vị nghỉ ngơi chuẩn bị cho một đêm trực chiến tiếp theo. Nhìn những dòng người với nét mặt rạng rỡ thanh thản tản bộ về nhà sau những giây phút chứng kiến thời khắc giao hòa của đất trời, tôi tự nhủ: Có các anh, một mùa xuân yên bình đã đến với bà con nhân dân thành phố, với mọi nhà yên vui. ■

trước cửa UBND thành phố. Không cần hiệu lệnh, khi chiếc xe vừa dừng lại, hơn chục CBCS phóng nhanh ra khỏi xe, chia thành 4 nhóm nhỏ, mỗi nhóm 3 người, trong nháy mắt đã mất hút trong dòng người đông đúc đang tản bộ thưởng ngoạn sắc xuân.

22 giờ, dòng người ùn ùn kéo về bên Bạch Đằng tìm kiếm một chỗ đứng chờ xem bắn pháo hoa khiến cho cả khu vực trở nên đông đúc, một số điểm xảy ra chen lấn xô đẩy lẫn nhau. Các CBCS Cảnh sát cơ động lập tức có mặt và chỉ trong vòng chưa đầy 15 phút, trật tự trên toàn tuyến đã được lập lại. Cũng trong thời gian này, tôi được nghe các đồng chí tổ trưởng tổ công tác thông báo nhanh

Kỷ niệm 230 năm chiến thắng Ngọc Hồi - Đống Đa:

Nhiều hoạt động ý nghĩa trên đất Tây Sơn

PHAN NHUẬN PHIN

Ngày mừng 5 Tết Kỷ Hợi này là tròn 230 năm chiến thắng Ngọc Hồi - Đống Đa (1789 - 2019) của nghĩa quân Tây Sơn. Những ngày này, tại Bảo tàng Quang Trung (thị trấn Phú Phong, huyện Tây Sơn, tỉnh Bình Định), hàng ngàn người dân và du khách về đây trải hội mừng chiến thắng của các bậc tiền nhân. Trên mảnh đất gắn với ba anh em nhà Tây Sơn vẫn chan chứa biết bao hoài niệm về bến Trường Trau, cây me, giếng nước...

1. Năm nay, Lễ hội kỷ niệm chiến thắng Ngọc Hồi - Đống Đa được tỉnh Bình Định tổ chức vào ngày 8-2 (mùng 4 Tết Kỷ Hợi 2019) tại Bảo tàng Quang Trung. Từ sáng, hàng ngàn người dân từ khắp các tỉnh, thành phố lân cận đã về dự hội. Dự lễ có đồng chí Trương Hòa Bình, Ủy viên Bộ chính trị, Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ; đồng chí Võ Văn Thưởng, Ủy viên Bộ chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương; đại diện lãnh đạo một số bộ, ban, ngành Trung ương và các địa phương.

Tại buổi lễ, các đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước cùng hàng ngàn người dân trong và ngoài tỉnh Bình Định đã thành kính dâng hoa tại tượng đài Hoàng đế Quang Trung, dâng hương tại Điện thờ Tây Sơn Tam Kiệt để tưởng nhớ công đức của Tây

Hàng ngàn người dân và du khách trải hội mừng chiến thắng Ngọc Hồi - Đống Đa tại Bảo tàng Quang Trung.

Sơn Tam Kiệt cùng các văn thân, võ tướng của triều đại Tây Sơn đối với sự nghiệp đấu tranh dựng nước và giữ nước. Trước đó, các đại biểu cũng đã dâng hương tại Đài Kính Thiên (ở xã Bình Tường, huyện Tây Sơn), Đền thờ song thân Tây Sơn Tam Kiệt tại Khu di tích Gò Lãng (xã Bình Thành, huyện Tây Sơn) và dâng hương tại Khu tưởng niệm cụ Nguyễn Sinh Sắc, thân sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (xã Tây Giang, huyện Tây Sơn).

Tối cùng ngày, tại khu vực bến Trường Trau trước Bảo tàng Quang Trung đã diễn ra chương trình nghệ thuật chào mừng lễ hội với chủ đề "Hào khí Quang Trung - Bản hùng ca bất tử". Chương trình gồm 3 chương: "Anh hùng áo vải", "Đại thắng Ngọc Hồi - Đống Đa", "Tiếp bước truyền thống - Bình Định tự hào đi lên" tái hiện tiến trình gây dựng binh sĩ, chiến đấu, chiến thắng và niềm tự hào, tiếp bước của hậu thế.

Sau ngày chính lễ, tại Bảo tàng Quang Trung còn diễn ra nhiều hoạt động văn hóa, văn nghệ như: hội đánh bài chòi dân gian, chương trình biểu diễn của Nhà hát tuồng Đào Tấn, chương trình biểu diễn của Đoàn ca kịch bài chòi Bình Định, thi đấu võ thuật, tổ chức các trò chơi dân gian... Đặc biệt, trò chơi "Hành binh thần tốc" tái hiện hình ảnh quân Tây Sơn hành binh ra Thăng Long theo cách 2 người vồng, 1 người nằm với sự tham gia của 15 xã, thị trấn của huyện Tây Sơn.

Những hoạt động nói trên được tỉnh Bình Định duy trì thường niên nhằm giáo dục truyền thống đạo lý "uống nước nhớ nguồn" cho thế hệ trẻ; thúc đẩy công tác bảo tồn, kế thừa và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của tỉnh, gắn với phát triển du lịch; đồng thời, tạo điểm vui xuân cho người dân trong tỉnh và du khách khắp nơi trong dịp Tết cổ truyền của dân tộc.

Theo Bí thư Tỉnh ủy Bình

Định Nguyễn Thanh Tùng, kỷ niệm 230 năm Chiến thắng Ngọc Hồi - Đống Đa lịch sử trên quê hương Tây Sơn Tam Kiệt hôm nay, chúng ta không chỉ ôn lại một truyền thống lịch sử hết sức vẻ vang, mà còn làm sống dậy hùng khí Tây Sơn gắn liền với tên tuổi của một thiên tài quân sự bách chiến bách thắng... Trong niềm tự hào chung của cả nước, tỉnh Bình Định còn có niềm tự hào của mảnh đất cội nguồn, nơi ba anh em Tây Sơn được sinh ra, được nuôi dưỡng với dòng sữa mẹ và khí thiêng sông núi quê nhà.

"Tinh thần của phong trào Tây Sơn, tinh thần chiến thắng Ngọc Hồi - Đống Đa luôn tỏa sáng và lưu truyền cho thế hệ hôm nay và mai sau một thông điệp đẹp đẽ của chủ nghĩa yêu nước vững bền, luôn cổ vũ chúng ta vươn lên mọi mặt. Đảng bộ, nhân dân tỉnh Bình Định sẽ nỗ lực lưu giữ những giá trị truyền thống lớn lao đó để xây dựng một Bình Định giàu đẹp, vững tin bước vào thời

đại mới". Bí thư Tỉnh ủy Bình Định khẳng định.

2. Trẩy hội vui xuân ở Bảo tàng Quang Trung, du khách không thể không ghé thăm bên Trường Trầu, giếng nước đá ong cổ, cây me cổ thụ gắn liền với ba anh em nhà Tây Sơn. Thế kỷ XVIII, làng Kiên Mỹ (thuộc thị trấn Phú Phong ngày nay) là vùng đất chuyển giao giữa miền xuôi và miền ngược, tức là giữa vùng Tây Sơn thượng đạo và Tây Sơn hạ đạo. Đoạn sông Côn thuộc làng Kiên Mỹ là một địa điểm lý tưởng để tập trung trao đổi các mặt hàng của thương nhân hai miền Tây Sơn thượng - hạ. Việc trao đổi thông qua bến sông này nhiều nhất vẫn là mặt hàng trầu. Trầu đã góp phần làm phồn thịnh chợ Kiên Mỹ và tên gọi bến Trường Trầu vì thế ra đời.

Ông Hồ Phi Phúc (thân sinh của ba anh em nhà Tây Sơn) vì làm nghề buôn trầu xuôi ngược theo dòng nước, ngày ngày qua lại vùng Tây Sơn hạ đạo nên đã gặp gỡ kết duyên với bà Nguyễn Thị Đông, sinh ra ba người con là Nguyễn Nhạc, Nguyễn Huệ, Nguyễn Lữ. Ba anh em nhà Tây Sơn đã trải qua thời thiếu niên êm đềm bên dòng sông Côn. Rồi, khi lớn lên, Nguyễn Nhạc cũng nối nghiệp cha buôn trầu trên khúc sông này. Từ việc ngày ngày tiếp xúc với các thương nhân buôn trầu gần xa và được nghe những câu chuyện thường nhật của họ về các cuộc đấu tranh nông dân diễn ra khắp nơi nên Nguyễn Nhạc đã bắt đầu hình thành ý chí khởi nghĩa. Và đây là nơi hội ngộ của các sĩ phu yêu nước trong giai đoạn tiền khởi nghĩa. Đến đầu thế kỷ XIX, bên Trường Trầu đã ngưng hoạt động, nhưng đến nay âm hưởng của nó vẫn còn vang vọng đâu đây.

Sau bên Trường Trầu, xưa là nền nhà cũ của song thân ba anh em nhà Tây Sơn. Nơi đây ngày nay đã trở thành Bảo tàng Quang Trung và còn lưu giữ nhiều dấu tích xưa như cây me cổ thụ, giếng đá ong cổ. Đến bây giờ, người

Chị Nhàn cùng bạn xách nước rửa mặt tại giếng cổ trong khuôn viên Bảo tàng Quang Trung.

dân trong vùng vẫn còn lưu truyền những câu chuyện về tuổi thơ của ba anh em nhà Tây Sơn gắn với giếng nước, cây me này. Chuyện rằng, từ nhỏ đến lớn, ngày ngày ba anh em nhà Tây Sơn tập võ, luyện công dưới gốc me, đến khi mệt thì sang ngồi quanh giếng nước trò chuyện. Sau khi khởi nghiệp, cũng tại cây me, giếng nước này, Bắc Bình Vương Nguyễn Huệ đã chủ trì bao nhiêu cuộc luận bàn chuyện quốc sự cùng văn thân võ tướng.

Để thể hiện lòng biết ơn vô hạn đối với nhà Tây Sơn, năm Minh Mạng thứ 3 (1823), người dân làng Kiên Mỹ đã góp công, góp của xây dựng ngôi đình làng trên nền nhà cũ của ông Hồ Phi Phúc để bí mật thờ 3 anh em nhà Tây Sơn, nhưng lấy tên là đình Kiên Mỹ và gọi là thờ thành hoàng nhằm che mắt chính quyền. Sau ngày đất nước thống nhất, tỉnh Nghĩa

Bình (nay tách thành Bình Định và Quảng Ngãi) đã xây dựng Bảo tàng Quang Trung tại nơi này.

Theo ông Tô Đình Minh (62 tuổi, ở làng Kiên Mỹ, người gắn bó với giếng nước từ thuở bé, bây giờ là thợ chụp ảnh ở Bảo tàng Quang Trung), ngày xưa cả làng Kiên Mỹ chỉ có mỗi giếng nước trong bảo tàng nên người dân gọi đó là giếng làng. Nước giếng rất trong và mát. Sau này, làng Kiên Mỹ có thêm nhiều giếng mới nhưng nhiều người vẫn thích dùng nước giếng làng. Có những năm nắng hạn, các giếng trong làng Kiên Mỹ đều khô cạn thì giếng trong bảo tàng vẫn ẩm ập nước.

Đến Bảo tàng Quang Trung đầu năm mới, hàng trăm lượt người xếp hàng tự tay xách cho mình gàu nước, uống một ngụm rồi rửa mặt, chỉnh trang quần áo thơm tạt trước khi vào dâng hương trong Điện thờ Tây Sơn Tam

Kiệt. Dâng hương xong, nhiều người còn lấy nước vào chai đem về nhà, hay để đi đường uống với mong muốn để nhận được may mắn trong năm mới. Họ bảo rằng, uống nước giếng sẽ được may mắn cả năm, uống ngụm nước giếng như hưởng lộc từ tổ tiên nơi "chôn nhau cắt rốn" của ba anh em nhà Tây Sơn để trí được minh, nghĩa được bền, tình được vẹn.

Chị Phan Thị Thanh Nhân (ở phường Nhơn Hưng, thị xã An Nhơn, tỉnh Bình Định) đi cùng nhóm bạn đến Bảo tàng Quang Trung du xuân, cho biết: "Tôi đã nhiều lần đến thăm bảo tàng. Lần nào cũng vậy, việc đầu tiên là tự mình xách một gàu nước ở giếng cổ này lên để rửa mặt, uống một hơi cho sáng khoái, rồi mới vào dâng hương trong Điện thờ Tây Sơn Tam Kiệt. Sau đó, tôi vào tham quan bên trong bảo tàng, rồi ra ngồi dưới tán cây me cổ thụ, lòng như lắng lại, thầm biết ơn các bậc tiền nhân".

Từ thời Tây Sơn đến nay đã trải qua hàng trăm năm nhưng người dân làng Kiên Mỹ vẫn gìn giữ những di tích và tôn thờ nhà Tây Sơn trong đời sống tín ngưỡng của mình. Trên mảnh đất xưa, bên Trường Trầu, cây me, giếng nước vẫn chan chứa biết bao hoài niệm. Đến nay, người dân vẫn còn lưu truyền các câu ca dao: "Cây me, giếng nước, sân đình/ Ôn sâu, nghĩa nặng, dân mình còn ghi", hay câu: "Cây me cũ, bên Trầu xưa/ Dầu không tình nghĩa cũng đón đưa trọn niềm".

Tại bến Trường Trầu có cây cầu kiên cố bắc qua sông Côn, còn phía sau bến là Bảo tàng Quang Trung.

Một quan chức cấp cao của Trung Quốc tham những rời trốn sang Arab Saudi nhưng bị bắt và dẫn độ về nước.
Ảnh: Global Times

Trên thực tế, chống tham nhũng là ưu tiên hàng đầu của chính quyền Chủ tịch Tập Cận Bình. Trong bài phát biểu hồi đầu tháng 1, ông Tập Cận Bình khẳng định rằng, nước này đã giành được "chiến thắng áp đảo" trước cuộc chiến chống tham nhũng. Đặc biệt, chiến dịch "Lưới trời" được triển khai từ tháng 4 năm 2015 đến nay đã đạt được nhiều kết quả tốt. Trong năm 2018, Ủy ban Kiểm tra Kỷ luật Trung ương và Ủy ban Giám sát Quốc gia Trung Quốc đã xử phạt 621.000 quan chức, trong đó có 51 lãnh đạo cấp tỉnh, cấp bộ hoặc cấp cao hơn vì vi phạm kỷ luật. Những quan chức trên bị kỷ luật liên quan tới 638.000 vụ việc và các sai phạm chủ yếu là cấp trợ cấp và tiền thưởng sai quy định, tặng hoặc nhận quà tặng không được

Trung Quốc phát động chiến dịch mới bắt giữ quan tham

CHIANH

Chính quyền Bắc Kinh vừa đưa ra một hoạt động mới mang tên gọi "Lưới trời 2019" (tiếng Anh là Sky Net 3019) để săn lùng các quan chức tham nhũng chạy trốn ra nước ngoài.

Theo tin từ Tân Hoa Xã, chiến dịch "Lưới trời 2019" được thực hiện bởi một loạt cơ quan gồm: Ủy ban Giám sát Quốc gia (NSC), Tòa án Nhân dân Tối cao, Bộ Công an và Ngân hàng Nhân dân Trung Quốc. Phó Bí thư Ủy ban Kiểm tra Kỷ luật Trung ương kiêm Phó Chủ nhiệm Ủy ban Giám sát Quốc gia Trung Quốc, ông Lý Thư Lỗi nhấn mạnh cần phải có nhiều nỗ lực hơn nữa để tăng cường hỗ trợ tư pháp và hợp tác thực thi pháp luật quốc tế nhằm trấn áp các vụ án này và cải thiện cơ chế ngăn ngừa các nghi phạm bỏ trốn ra nước ngoài. Cũng theo ông Lý Thư Lỗi, nhiệm vụ của 3 cơ quan tham gia chiến dịch "Lưới trời 2019" đã được phân công cụ thể, rõ ràng. Cụ thể: Ủy ban Giám sát Quốc gia chịu trách nhiệm lùng bắt các quan chức bị tình nghi dính líu tới các tội danh liên quan

đến nghĩa vụ; Tòa án nhân dân Tối cao truy lùng các tài sản bất hợp pháp và Bộ Công an thực thi chiến dịch "Săn cáo" nhằm vào các nghi phạm tội phạm kinh tế chạy trốn ra nước ngoài. Còn Ngân hàng Nhân dân Trung Quốc ngăn chặn hoạt động chuyển tiền bị đánh cắp...

Đáng chú ý, năm nay, cùng với chiến dịch "Lưới trời 2019", Cơ quan giám sát tham nhũng của Trung Quốc cũng quyết tâm làm trong sạch ngành y tế, giáo dục và tài chính. Đại diện của Ủy ban Kiểm tra Kỷ luật Trung ương Trung Quốc trong cuộc trả lời phỏng vấn tờ South China Morning Post cho hay cơ quan giám sát chống tham nhũng sẽ tập trung vào việc ghép các hành vi tội phạm khác giữa các chính quyền cơ sở và giải quyết các trường hợp hối lộ, lạm quyền, sơ suất và sơ suất trong lĩnh vực tài chính. Mục đích chính là nhằm mục đích ngăn chặn "các nhóm lợi ích" làm hỏng các quan chức trong những lĩnh vực thuộc an sinh xã hội. Cùng với việc giải quyết nạn tham nhũng trực tiếp, Trung Quốc cũng sẽ tìm cách loại bỏ các khuynh hướng quan liêu trong chính phủ và loại bỏ những quan chức này có hành vi "chiếu lệ" khi thực hiện các nhiệm vụ.

phép, sử dụng sai mục đích ngân sách công như tổ chức các tiệc. Nhiều vụ việc được phát giác do đơn thư tố giác của người dân.

Trung Quốc cũng đặt mục tiêu tham gia nhiều hơn vào quản trị chống tham nhũng quốc tế để truy lùng các nghi phạm đã trốn ra nước ngoài. Kết quả là Trung Quốc đã đưa 441 "kẻ chạy trốn tham nhũng" trở lại nước này từ tháng 8 đến tháng 12 năm ngoái. Tờ China Daily viết trong một bài xã luận: "Những nỗ lực này nhằm mục đích cuối cùng làm cho các quan chức không dám, không thể và không muốn thực hiện bất kỳ hành động bất hợp pháp nào". Còn theo Reuters, Chính phủ Trung Quốc thông báo đã khởi động một trang web mới nhằm khuyến khích người dân cung cấp thông tin về 50 nghi phạm tham nhũng đã trốn ra nước ngoài, thậm chí cung cấp thông tin về đường phố, nơi các nghi phạm sống, bằng tiếng Anh và tiếng Trung Quốc. Tuy nhiên, cho đến nay, Bắc Kinh vẫn gặp khó khăn khi trông cậy vào các quốc gia phương Tây trong nỗ lực dẫn độ các nghi phạm tham nhũng về nước. Nhiều nước đã thể hiện sự miễn cưỡng khi ký kết một hiệp ước dẫn độ với Trung Quốc. ■

Hạ tuần tháng 1, Phó Chủ tịch mới của Facebook, Sir Nick Clegg đã nói với hãng BBC rằng Công ty sẽ làm "bất cứ điều gì" để làm cho các nền tảng truyền thông xã hội của họ an toàn hơn với những người trẻ tuổi.

Trả lời về việc ứng dụng công nghệ trí tuệ nhân tạo để ngăn nạn tử từ sau khi xảy ra trường hợp của Molly Russell (14 tuổi) - người đã tự kết liễu đời mình sau khi xem những hình ảnh tự làm đau khổ trên Instagram, Sir Nick Clegg cho biết thêm rằng, một số chuyên gia nhận định, cách tốt nhất là giữ một số hình ảnh không phù hợp để chúng không kích động người xem. Sir Nick Clegg cũng thừa nhận rằng bản thân ông không hề muốn con mình xem và bị lôi cuốn vào những mạng xã hội với câu chuyện thương tâm như vậy. "Tôi có thể nói với bạn trước tiên là chúng ta sẽ xem xét điều này từ trên xuống dưới, thay đổi mọi thứ chúng ta đang làm nếu cần thiết, để làm cho đúng", Sir Nick Clegg nói: "Chúng tôi đã sớm thực hiện các bước để làm mờ hình ảnh, chặn một số hashtag đã được đưa ra ánh sáng và thứ ba là tiếp tục hoạt động... với Samaritans và các tổ chức khác".

Theo tin từ hãng BBC, Molly Russell đã tự kết liễu đời mình vào năm 2017. Khi gia đình kiểm tra tài khoản Instagram của cô, họ đã tìm thấy những tài liệu đau khổ về trầm cảm và tự tử. Cha cô tin rằng Instagram chịu trách nhiệm một phần cho cái chết của con gái mình. Thống kê xã hội học cho thấy, trung bình cứ mỗi 40 giây trôi qua thì có một người tự tử. Tự tử chính là lý do phổ biến thứ 2 dẫn đến tử vong ở người có độ tuổi từ 15 đến 29. Gần đây việc sử dụng mạng xã hội gia tăng, đặc biệt là Facebook cũng tác động nhiều đến tâm sinh lý lứa tuổi này và ảnh hưởng tiêu cực đến ý định

Năm 2018, Facebook đã gửi 3.500 báo cáo tới các cơ quan địa phương về khả năng nghi vấn người tự tử. Ảnh: Rex

Facebook ứng dụng công nghệ trí tuệ nhân tạo

để ngăn nạn tử tử

LINH OANH

muốn tự tử. Vì thế, các tính năng mới như chia sẻ trạng thái và hình ảnh trên Facebook giúp ích rất nhiều cho việc nhận biết những người có ý định tự tử. Và Facebook đang muốn phát huy sức mạnh của trí tuệ nhân tạo (AI) trong việc này. Bước đầu tiên là Facebook cải tiến chức năng của trí thông minh nhân tạo sử dụng trên nền tảng xã hội để có thể phát hiện điều bất thường khi một người chia sẻ về ý định tự vẫn của mình trên mạng xã hội.

Giám đốc an toàn toàn cầu của Facebook Antigone Davis cho biết, một năm trước, Facebook đã bắt đầu sử dụng AI để quét tài khoản của mọi người nhằm tìm các dấu hiệu nguy hiểm về việc tự làm hại bản thân. "Trong tháng đầu tiên khi chúng tôi bắt đầu, chúng tôi đã có khoảng 100 trường hợp phản ứng sắp xảy ra. Kết quả là Facebook đã liên hệ với người ứng cứu khẩn cấp địa phương để kiểm tra. Để giúp bạn hiểu được công nghệ đang hoạt động tốt như thế nào và những cải thiện nhanh chóng trong năm ngoái, chúng tôi đã có 3.500 báo cáo gửi tới các cơ quan chức năng ở địa phương", Antigone Davis nói: "Điều đó có nghĩa là giám sát AI đang giúp Facebook liên lạc với người trả lời khẩn cấp trung bình khoảng 10 lần một ngày để kiểm tra ai đó và điều đó không ổn". Cũng theo lời Giám đốc an toàn toàn cầu của Facebook, AI hoạt động bằng cách theo dõi không chỉ những gì một người viết trên mạng mà còn cả cách bạn bè của anh ấy hoặc cô ấy phản hồi. Chẳng hạn, nếu ai đó bắt đầu truyền phát video trực tiếp, AI có thể chọn giai điệu trả lời của mọi người. "Đó có thể là những cụm từ "Có thể như", "Làm ơn đừng làm điều này", "Chúng tôi thực sự quan tâm đến bạn"... Có nhiều loại tín hiệu khác nhau sẽ cho chúng ta cảm giác mạnh mẽ rằng ai đó có thể đang đăng nội dung tự gây hại", Antigone Davis nói. Rồi khi phần mềm gắn cờ ai đó, nhân viên của Facebook sẽ quyết định có nên gọi cảnh sát

địa phương hay không và AI cũng sẽ tham gia. Như ở Mỹ, cuộc gọi của Facebook thường đến một trung tâm 911 địa phương.

Bác sĩ Mason Marks - thành viên nghiên cứu tại các trường luật Yale và NYU, người gần đây đã viết về hệ thống AI của Facebook lý giải: "Kể từ khi họ giới thiệu việc livestream trên nền tảng của họ, họ đã gặp vấn đề thực sự với những người tự tử khi phát trực tiếp. Facebook có một mối quan tâm thực sự trong việc ngăn chặn điều đó". Tuy nhiên, Mason Marks chưa dám chắc hệ thống AI này là giải pháp phù hợp, một phần vì Facebook đã từ chối chia sẻ dữ liệu chính, như tỷ lệ chính xác của AI. Có bao nhiêu trong số 3.500 "kiểm tra sức khỏe" đó hóa ra là trường hợp khẩn cấp thực tế? Facebook đã không đưa ra câu trả lời. Vì thế, Mason Marks lưu ý rằng, sự xem xét kỹ lưỡng của hệ thống là đặc biệt quan trọng bởi vì "hộp thuật toán đen" này, như ông gọi nó, có sức mạnh để kích hoạt một chuyên thẩm từ cảnh sát.

Nhưng GS Luật học Ryan Calo, đồng Giám đốc Phòng thí nghiệm chính sách công nghệ của Đại học Washington thì bày tỏ quan điểm rằng, giám sát phương tiện truyền thông xã hội dựa trên AI có thể theo mô hình dự đoán về cách các công nghệ mới dần dần tiến hành thực thi pháp luật. "Cách nó sẽ xảy ra là chúng ta sẽ lấy thứ gì đó mà mọi người đồng ý là khủng khiếp - thứ gì đó như tự tử, là dịch bệnh, thứ gì đó như khiêu dâm trẻ em, thứ gì đó như khủng bố. Sau đó nếu chúng thể hiện sự hứa hẹn trong các lĩnh vực này, chúng tôi mở rộng chúng ra ngày càng nhiều thứ hơn. Thực tế, đã có một sự cám dỗ để sử dụng loại AI này phân tích các cuộc trò chuyện trên phương tiện truyền thông xã hội, lần tìm các dấu hiệu của tội phạm sắp xảy ra - đặc biệt là bạo lực trả thù. Một số sở cảnh sát đã cố gắng xem phương tiện truyền thông xã hội để cảnh báo sớm về bạo lực giữa các thành viên băng đảng bị nghi ngờ", Ryan Calo cho biết. ■

Ngô Hồng Quang sống ở Hà Lan nhưng anh luôn giữ sự kết nối sâu sắc với Việt Nam. Năm 2019, anh trở về bằng một dự án mới - album "Nhìn lại" - một sản phẩm độc đáo mang màu sắc văn hóa Việt trong sự kết nối với đương đại.

đường đó, phải kết nối đương đại mình mới có cơ hội đi ra thế giới. Nếu chơi nguyên bản nhạc dân tộc thì rất Việt Nam và thuần túy, nhưng khán giả nghe nhiều sẽ nhàm. Kết nối đương đại sẽ tạo ra ấn tượng mạnh. Tôi quan niệm âm nhạc phải đa dạng hơn là chỉ một màu, các bài dân gian phần lớn chậm rãi, đều đều, trầm trầm, chất nhạc như vậy chỉ biểu hiện 1, 2 dạng cảm xúc. Tôi nghĩ nhiều đến việc

Nghệ sĩ Ngô Hồng Quang:

Mỗi lần về Việt Nam, tôi được tiếp thêm năng lượng

V. HÀ (thực hiện)

- Chào Ngô Hồng Quang, hình như năm nào anh cũng về Việt Nam đón Tết?

+ Tôi đi học và làm việc ở Hà Lan nhiều năm nay nhưng năm nào tôi cũng về Việt Nam đón Tết, tôi thích không khí của những ngày Tết ở quê tôi, bình yên và ấm cúng bên gia đình. Dù có lịch bay sang biểu diễn ở một nhà thờ cổ ở Hà Lan vào những ngày giáp Tết nhưng tôi vẫn trở về Việt Nam kịp đón Tết cổ truyền. Mỗi lần về Việt Nam, tôi được tiếp thêm năng lượng cho những chuyến đi tiếp theo. Tết cũng là thời điểm ký ức tuổi thơ ulla về, chỉ nghĩ tới đã thấy tràn đầy hưng phấn, hân hoan.

- Mỗi lần trở về, Quang lại giới thiệu với khán giả những dự án mới. Năm nay là album "Nhìn lại" phổ thơ Giáo sư Phan Lê Hà. Anh có thể chia sẻ về album này?

+ Album "Nhìn lại" phổ thơ của Phan Lê Hà. Tôi và chị Hà gặp nhau ở Hawaii, có nhiều đồng cảm về mặt tư duy nên chị mời tôi làm dự án này. Đây là sản phẩm tôi

làm hoàn toàn về âm nhạc, từ phối khí, hòa âm đến phổ nhạc. Tôi mix điện tử với chất ca trù, chất Mông và Tây Nguyên. Có một số bài hoàn toàn đương đại, như bài "Cầu xin", chỉ dùng đàn tranh, sáo trúc và tiếng gõ, tạo ra một không gian rất lạ, còn bài "Đi qua sợ hãi, đi qua ngập ngừng" cũng là một không gian khác lạ và thú vị.

- Với album "Nhìn lại", Quang muốn gửi gắm gì?

+ Về âm nhạc, đó là sự nhìn lại, nhìn xung quanh mình và nhìn về tương lai, quá khứ - hiện tại. Tôi lấy chất liệu truyền thống như ca trù, xẩm, âm nhạc của người Mông, vẫn là những chất liệu dân tộc thiểu số và đồng bằng Bắc Bộ, có những bài là không gian âm nhạc riêng do tôi tự tạo ra. Nó có kết nối với đương đại rất mạnh, tôi mix truyền thống với âm nhạc điện tử để tạo ra một không gian âm nhạc mới. Về mặt ngôn từ, đó là sự kết hợp tình cờ và đầy hồn nhiên giữa Phan Lê Hà và Ngô Hồng Quang, một sự khám phá không định trước về mối nhân duyên giữa thơ hiện đại và

các dòng nhạc dân gian. Album mang những suy ngẫm đa chiều, đa sắc và đa diện về thời gian, không gian, nơi chốn, cũng như những phức cảm trong dòng chảy không ngừng của sự tương tác thơ nhạc.

- Kết nối với đương đại bằng những sáng tạo mới trên nền truyền thống, có vẻ như con đường của Ngô Hồng Quang càng rõ nét sau "Hanoi duo", "Nam nhi" và bây giờ là "Nhìn lại"?

+ Tôi đang theo đuổi con

chạm vào cảm xúc của khán giả bằng nhiều thể loại, hình thức âm thanh khác nhau như đàn môi lạ về âm sắc, tạo ra nhịp điệu vừa lạ vừa tung tủy, hay với đàn bầu, tôi cũng tạo ra một kiểu chơi nhảy hần ra ngoài ngũ cung. Ngày xưa tôi diễn nhạc dân tộc nhiều hơn còn bây giờ, tôi ưu tiên biểu diễn các sáng tác mới vì tôi cảm nhận được, khán giả phương Tây họ thích nhạc dân tộc nhưng chỉ mức độ vừa vừa, họ cần những cảm xúc mạnh mẽ

Ngô Hồng Quang mang âm nhạc Việt Nam đi khắp nơi trên thế giới.

hơn, những sáng tạo mới.

- *Nhạc sĩ Quốc Trung từng nói với tôi rằng, nhạc Việt đi ra thế giới không nên chỉ bằng sự lạ tai. Nhưng thực tế, hình như nhạc Việt hiện nay ra thế giới mới chỉ dừng lại ở sự lạ mà thôi?*

+ Nghệ sĩ Việt Nam thường đi theo kiểu giao lưu văn hóa, ngoại giao, biểu diễn đám ba bản nhạc truyền thống. Điều đó mới chỉ dừng lại ở việc giới thiệu văn hóa cổ truyền của mình mà thôi. Còn việc dùng nhạc cụ truyền thống chơi những bài Tây, nếu lạm dụng nhiều cũng sẽ tạo ra sự phản cảm. Nhạc cụ dân tộc nên làm gì đó thiên về chất dân tộc, thuần túy hay cải biên nhưng phải mang hồn cốt dân tộc.

- *Có vẻ anh không ủng hộ xu hướng dùng nhạc cụ truyền thống chơi nhạc nước ngoài, thậm chí chơi cả những bản giao hưởng kinh điển?*

+ Đi theo cách đó chỉ đạt được sự giao thoa, giao lưu, có thể kết nối khá tốt giữa nhiều thể loại, khán giả khác nhau. Nhưng nó chỉ dừng lại ở mức độ đó thôi chứ không phải là một sản phẩm âm nhạc, đương đại hay dân tộc thì nó vẫn phải là một sản phẩm độc lập và nghiêm túc. Tôi luôn đề cao những sản phẩm mới, độc lập, là những sáng tạo mới trên nền dân tộc của nghệ sĩ. Một là thuần túy hẳn hai là đương đại mix truyền thống và tôi tin cái đương đại, nếu làm tốt nó vừa góp phần bảo tồn vừa phát triển văn hóa dân tộc. Tôi xác định con đường đó và cứ thế làm thôi. Tôi quan niệm bảo tồn phải thuần túy. Tôi muốn làm những sản phẩm sáng tạo mang dấu ấn cá nhân, kết nối với đương đại, kết nối giữa người nghệ sĩ nói chung và người nghe trên toàn thế giới. Với tôi, đi con đường đó sẽ có nhiều cơ hội kiếm tiền hơn, show diễn nhiều hơn. Nó sẽ làm người nghệ sĩ phong phú và giàu có hơn về mặt tư duy, kinh nghiệm. Và cuối cùng vấn đề cốt lõi vẫn là sự cởi mở của mình với xung quanh và

với thế giới như thế nào. Điều đó rất quan trọng đối với người nghệ sĩ, mình sẽ tạo ra sự kết nối, chia sẻ những giá trị của mình với người khác.

- *Nhạc sĩ Trần Mạnh Hùng từng mơ về một dàn nhạc giao hưởng mang tên Bách Việt, còn anh thì sao?*

+ Tôi không đồng cảm lắm với những gì anh Trần

cuốn hút về mặt âm nhạc. Anh mới chỉ là mức vừa vừa chứ chưa sâu. Âm nhạc của anh ấy không có cái tôi Trần Mạnh Hùng mạnh, chỉ có cổ điển mạnh. Việt Nam bây giờ mới chỉ dừng lại ở sự mix, trộn nhiều loại nhạc với nhau và coi đó là mới, chứ nó quá cũ so với thế giới. Nó phải là đương đại, nên là đương đại.

điển, nó là một thế giới sáng tạo vô cùng. Tôi nghĩ điều quan trọng của người nghệ sĩ là ứng xử của họ với thế giới âm thanh, tạo ra như thế nào và có đi đến tận cùng không. Người nghệ sĩ có tạo ra một thế giới âm thanh với những chiều kích khác nhau hay không. Trên thế giới bây giờ họ không làm thế nữa. Họ chỉ chơi cổ điển thuần túy hoặc làm những thứ mới mẻ hẳn.

- *Gần đây anh về Việt Nam nhiều hơn. Anh có định về hẳn?*

+ Về Việt Nam vui mà, có lẽ do tôi làm văn hóa, cần sự kết nối gần gũi hơn, mạnh hơn. Gần đây tôi về nhiều hơn vì muốn thu gom chất liệu, kết nối với người Việt nhiều hơn, với nghệ sĩ Việt và khán giả Việt bằng sáng tạo của riêng mình. Đợt trước tôi đi Tây Nguyên, các dân tộc thiểu số vùng Đông bằng sông Cửu Long, tôi muốn thâm nhập vào văn hóa của họ sâu hơn, sống cùng họ và hiểu họ. Phải làm công tác thu gom chất liệu trước đã. Công việc còn nhiều, vì chất liệu âm nhạc của các vùng dân tộc thiểu số của ta rất phong phú. Cứ đi thôi. Mình phải thu gom, làm việc có ý thức, sâu sắc chứ không hời hợt được

- *Dự định trong năm 2019 của anh là gì?*

+ Năm 2019 tôi muốn mời các nghệ sĩ nước ngoài về diễn cùng. Năm ngoái tôi làm show "Nam nhi" cùng nghệ sĩ beat box Trung Bảo rất thú vị. Ngôn ngữ âm nhạc bây giờ đã thay đổi và tôi muốn mời nhiều nghệ sĩ quốc tế, nghệ sĩ Việt Nam ở nước ngoài trở về Việt Nam. Đó là những người có chung niềm đam mê sáng tạo những cái mới, kết nối đương đại và luôn có khát vọng về sự mới mẻ. Đôi lúc tôi thấy mình đơn độc, nhưng không sao, sự sáng tạo vẫn luôn đơn độc. Cứ thử thả đi thôi vì mình đã có một con đường, tôi quan trọng hành trình đi chứ không phải kết quả mình đạt được.

- *Cảm ơn cuộc trò chuyện của anh!* ■

Ngô Hồng Quang và giáo sư Phan Lê Hà trong buổi ra mắt album tại TP Hồ Chí Minh.

Bìa album "Nhìn lại".

Manh Hùng đang làm vì nó hơi cũ. Chất cổ điển của anh mạnh quá. Tôi nghe và muốn có chất đương đại mạnh hơn nữa. Cổ điển cả thế giới làm rồi. Mình nghe đã quen tai rồi. Bây giờ mình phải nói bằng ngôn ngữ khác hơn, của chính mình. Anh Hùng mạnh về cổ điển nhưng vẫn cần yếu tố mới, nó sẽ tạo ra sự thú vị,

- *Rõ ràng, âm nhạc Việt Nam đang quá lạc hậu so với thế giới?*

+ Chúng ta quá lạc hậu, chúng ta đang làm những thứ mà thế giới đã làm cách đây 20-30 năm. Tôi không chê nhạc cổ điển nhưng bây giờ làm cổ điển tôi không đánh giá cao, cổ điển nghe hợp tai, dễ chịu nhưng âm nhạc không chỉ dừng ở cổ

Làng chài "mở biển" đầu năm

NGỌC THIÊN

Biển trong giấc mơ của thuyền có những lời nguyện cầu bình yên, được mùa tôm cá... Khi mùa xuân đến, biển thoi những con sóng bạc đầu, cũng là lúc những ngư dân bắt đầu xón xang cho những chuyến "mở biển" đầu năm...

1. Làng chài Sơn Hải (xã Phước Vinh, huyện Thuận Nam, tỉnh Ninh Thuận) một sáng đầu năm bình yên trong cái nắng hanh hao miền cát trắng, những chiếc tàu nối đuôi nhau chuẩn bị vươn khơi. Đối với ngư dân, chuyến "mở biển" đầu năm có nhiều ý nghĩa quan trọng. Vì vậy họ chọn ngày ra khơi rất kỹ theo quan niệm dân gian của từng vùng, từng dòng tộc, gia đình. Nơi "mở biển" sớm nhất vào ngày mùng 3 Tết, ngay sau lễ cầu ngư, nơi muộn nhất vào rằm tháng Giêng. Theo quy định, những chiếc tàu nối đuôi nhau trong lễ xuất hành đầu xuân là tàu đánh bắt đạt sản lượng cao và được làng chài

Tàu thuyền cập bờ chuẩn bị vươn khơi.

tiến cử tham gia lễ "mở biển" để lấy may cho cả làng trong năm, số tàu còn lại sẽ xếp thành hai hàng dài ở cửa biển. Mỗi tàu đều được chà rửa sạch sẽ, khoác trên mình một tấm áo mới, treo lá cờ Tổ quốc trên cao. Mũi tàu là nơi ngư dân xem như bàn thờ, thường đặt một chậu hoa vạn thọ.

Ở làng Sơn Hải, nghề biển trải qua nhiều thăng trầm của thời gian và thời cuộc. Thời kỳ chiến tranh, dân Sơn Hải đã phải bỏ nhà

cửa, tàu thuyền đi lánh nạn. Sau giải phóng, nghề đánh cá mới bắt đầu hồi sinh và trở thành "nồi cơm, bát gạo" của người dân.

Lão ngư Nguyễn Văn Dĩnh, một người chứng kiến đầy đủ mọi biến chuyển của làng, cũng là một kinh ngư lão luyện, "ăn sóng nói gió" chỉ ra hướng mặt trời đang quần thảo với đám mây đen sẫm ở phía chân biển nói: "Khi nhìn thấy những đám mây u ám lữ lượt kéo nhau là trên đỉnh đầu và những cơn

gió khắc nghiệt của đại dương len lỏi vào vách đá thì đó chính là điềm báo cho một mùa biển vắng và trong năm. Vì vậy, đầu năm, ngư dân làng chài đã chuẩn bị lễ cúng biển và cúng ông Nam Hải (cá Voi) rất chu đáo".

Sơn Hải được mệnh danh là làng chài "Dubai" của Ninh Thuận với những bãi cát trắng tinh, dài mênh mang, mềm mại tựa mình vào Mũi

Dinh sừng sững và một bờ biển nước xanh ngăn ngắt, xuyên thấu đại dương. Không ai biết làng Sơn Hải có từ khi nào, ông Nguyễn Văn Dữ nói rằng, Sơn Hải được đặt dựa vào địa thế. Sơn là núi, Hải là nước hòa quyện vào nhau. Ngoài những đặc ân của thiên nhiên ban tặng cho vùng biển thì Sơn Hải còn một cái tên gắn liền với cuộc mưu sinh trọn đời với biển của ngư dân. Đó là Làng chạy gió.

Mũi Dinh chia eo biển ở đây làm hai phần. Mặt Nam gọi là bãi Trọ hứng gió Nam từ tháng 2 đến tháng 7. Mặt Bắc gọi là bãi Trảng hứng gió Bắc từ tháng 8 đến tháng Giêng. Ngư dân ở làng biển Sơn Hải nghe hướng gió để chọn ngư trường ra khơi. Mùa gió Nam thì đi bọ cho tàu cá lớn (còn gọi là đi Pha) ở bãi Trọ, đến mùa gió Bắc lại về bãi Trảng đi thúng.

Ông Nguyễn Thái Triển, Trưởng thôn Sơn Hải cho biết: "Chỗ vũng Trọ là nơi trú ngụ của ngư dân khi gió Nam về. Bà con sẽ neo đậu tàu thuyền ở đó nghỉ ngơi và làm những công việc trên bờ. Ở bãi Trảng thì dân đi thuyền thúng gần bờ. Nói chung, làng chài này có hai bãi mà ngư dân xem như nhà của mình, thân thương và gắn bó lắm".

Mê cá đầu năm là "lộc biển" ban tặng cho dân làng chài.

Tuy nhiên, ngư dân chỉ trú ngụ những khi thời tiết thật sự khắc nghiệt, có mưa to, gió giật, bão tố. Những ngày trong năm, họ vẫn vươn khơi bình thường. Cực nhất là mùa gió Bắc bởi vì biển động nhiều, dòng nước xiết cuốn tôm cá đi đâu hết, thuyền thúng bập bùng cả ngày ngoài biển chỉ thu về vài cân cá. Lúc này, phần lớn ngư dân chuyển sang bãi Trọ đi bạn cho tàu lớn, ai không đi bạn thì ở lại đi thuyền thúng. Dân Sơn Hải thường nói với nhau, làm biển ở đây như một cuộc đùa giỡn với sóng gió đại dương.

2. Khoảng hơn 30 năm trước, Mũi Dinh còn hoang sơ, tôm cá nhiều vô kể. Ông Nguyễn Văn Dữ cùng vài ngư dân của làng ra bãi Trảng cắm chòi đánh cá xuyên đêm. Tuy nhiên, con đường để đến được với biển là không dễ dàng. Muốn đến được Mũi Dinh ngư dân phải đi bộ hàng giờ qua những cồn cát lộng gió và nắng bỏng rát như sa mạc. Mỗi người thui thui với chiếc thúng bên mé biển, cắm sào chờ gió lên gió xuống. Cuộc sống buồn tênh, chỉ có sóng vỗ và gió biển mà thôi. Ông Dữ dẫn chúng tôi ra tận bãi biển, chỉ tay về phía bãi đá có hình thù giống như mái nhà nói rằng, "nước gió" cứ mãi mê vỗ về phía bãi Đá Nhà, những mái chòi lợp tạm bợ của ngư dân chỉ vài ngày là xơ xác, te tua. Chòi chỉ che được nắng chứ không chắn được mưa.

Mỗi lần đổi gió, ngư dân lại tất tả chuyển đi. Ngày chưa có đường đi, mọi thứ đều được vận chuyển bằng tàu đánh cá hoặc vác bộ qua đồi cát. Bây giờ có máy cày chạy qua được cát nên việc vận chuyển đã nhẹ nhàng hơn nhiều.

Khuôn mặt rám nắng, đậm đặc "vị mặn" của biển cả, bà Huỳnh Thị Như Mai nói, năm nào nhà bà cũng "chạy gió" hai lần. Cũng vì phải chạy xình xích như vậy nên bà chỉ dám làm căn nhà đơn

sơ nhất có thể. "Chạy gió" là chạy nhà cửa, tàu thuyền, chạy cả một cơ đồ chứ không đơn thuần là xách dép chạy. "Chạy gió" tuy cực khổ nhưng ngư dân không phải xa nhà, sáng "chạy" tối trở về với gia đình nên chẳng ai kêu than, oán trách đất trời gì cả. Và lại, "chạy" mãi cũng quen chân, hiểu rõ cái quy luật của gió biển mà sống chan hòa với nó.

Vất vả cơ cực nhưng tạo hóa lại bù đắp cho ngư dân những mùa cá tôm đầy ắp.

Cảnh lao động bình dị trên bến.

Mùa xuân nào dân làng cũng no ấm, tiếng cười rộn rã khắp nơi. Vùng biển Sơn Hải có nhiều vịnh san hô nên cá thường tập trung về trú ngụ sinh nở, phát triển. Không cần tàu to, thuyền lớn, mỗi nhà chỉ cần vài ba chiếc thúng chèo ra ngọn con sóng là có "chiến lợi phẩm". "Mùa Nam nước đục cá giục vào bờ", có nghĩa là mùa gió Nam, cá cứ tràn vào bờ, nhiều vô kể. Cho nên dân làng chài Sơn Hải chỉ sống nhờ 4 tháng gió Nam là ăm cái bụng cả năm.

Ngày đó, cá vào bờ tìm người chủ người không phải ra biển tìm cá. Trải qua thời gian dài đánh bắt cùng những thay đổi về dòng hải lưu, hải sản ở Sơn Hải có phần giảm đi nhưng con người vẫn có thể sống được bằng nghề đánh bắt.

3. Khi bình minh ló rạng phía chân biển cũng là lúc những chuyến tàu đánh cá ồ ạt trở về. Do Sơn Hải không có cầu cảng, biển lại nông, nên tàu không cập bờ được, ngư dân phải vận chuyển hải sản bằng thuyền thúng từ tàu lớn vào. Bất cứ ai có dịp được ngắm cảnh hàng trăm chiếc thúng hối hả lao ra biển, sóng đánh trập trùng trời lên sụp xuống, trên bờ, những người đàn bà nói cười giòn tan gỡ cá mang

một mình, việc nhớ hương là quan trọng nhất. Họ dựa vào Sao Hôm và Sao Mai để đi nên độ chính xác rất cao. Ở Sơn Hải, nhờ chiếc thúng mà bao thế hệ đã lớn lên, trưởng thành rồi lại lao ra biển. Họ làm biển thành thói như người nông dân cày ruộng, không hề so đo, toan tính thiệt hơn với biển cả. Lão ngư Nguyễn Văn Dữ sau hơn nửa thế kỷ ra khơi nay đã "về bờ" nhường lại chiếc thúng cho con cháu. Tất cả kinh nghiệm biển cả lão đều dạy cho thế hệ trẻ, để họ lấy đó làm "bùa hộ mệnh" khi vươn khơi.

Xuân về, mặt biển thời những con sóng bạc đầu, biển trở nên hiền hoà một màu xanh ngắt, những lễ hội văn hóa đặc sắc và nghi thức mang đậm tín ngưỡng của ngư dân ven biển chính là lễ cầu ngư, góp phần tạo nên hương sắc làng biển trong mùa xuân mới.

Lễ cầu ngư thường diễn ra vào ngày mùng 3 Tết. Đây là lễ hội cầu ngư truyền thống của người miền Trung vào những ngày đầu năm mới nhằm nguyện cầu cho một vụ đi biển tôm cá đầy ghe, thuận buồm xuôi gió. Vào ngày này, dân làng Sơn Hải quần áo mũ mào chỉnh tề hòa mình vào tiếng trống chiêng cùng những bài khấn linh thiêng trước lăng ông Nam Hải nằm trên một trảng cát ngay sát bờ biển.

"Trong tâm linh của người dân miền biển Việt Nam, lễ hội cầu ngư chiếm vị thế vô cùng quan trọng. Bởi hơn ai hết họ hiểu được sự nguy hiểm luôn luôn rình rập tàu thuyền và ngư phủ trong mỗi chuyến ra khơi. Ở đó chứa đựng những khát vọng, tinh thần hướng biển của ngư dân cần được gìn giữ và bảo tồn"- lão ngư Nguyễn Văn Dữ "đúc kết". ■

Lão ngư Nguyễn Văn Dữ là người sống hơn nửa đời người ở làng chài Sơn Hải.

đi bán mới cảm nhận hết vẻ đẹp lao động bình dị của Sơn Hải ngày mới bắt đầu.

Với dân đi thuyền thúng, họ thường dậy lúc 3 sáng ra biển, thả lưới đến 5 giờ thì kéo lưới vào bờ. Trên biển, mỗi chiếc thúng chỉ một con người, một chiếc đèn pin, nhỏ bé và lẻ loi. Họ thông thuộc luồng lạch, am tường biển cả nên rủi ro là rất ít. Theo kinh nghiệm đi biển

Đại tá Lê Ngọc Phương cùng đồng đội khai thác "nóng" đối tượng.

đã nhanh chóng thực hiện hành vi cướp trong khoảng 6 phút.

Cả hai đối tượng đột nhập từ phía sau vườn cao su, leo qua tường rào, sau đó qua cửa sổ vào không chế nhân viên trạm thu phí. Cướp xong, chúng nhanh chóng thoát ra ngoài bằng đường cũ. Trên đường tháo chạy, chúng đã làm rơi 2 con dao, mũ, 2 chai xăng, 1 bình xịt hơi cay. Một nhân viên bị các đối tượng dùng súng dao đánh vào gáy bị thương. Nhân viên trạm thu phí cho biết thêm, họ mở két sắt để cất tiền thu phí vừa thu được

trường Cục Cảnh sát Hình sự, Đại tá Lê Ngọc Phương, Phó cục trưởng Cục Cảnh sát Hình sự cùng đồng đội đã phối hợp với Công an tỉnh Đồng Nai và các đơn vị khác thuộc Bộ Công an tổ chức khám nghiệm hiện trường, lấy lời khai thủ quỹ, kế toán của Trạm thu phí cao tốc TP Hồ Chí Minh - Long Thành - Dầu Giây để xác định đối tượng nghi vấn. Tuy nhiên, thông tin về hai đối tượng gây án rất mờ mờ. Bởi lẽ, cả hai đối tượng chuẩn bị rất kỹ về quá trình gây án. Cụ thể, chúng đeo găng tay, bịt mặt, chuẩn bị súng, dao và đột nhập từ

Hành trình khám phá

vụ cướp ở Trạm thu phí cao tốc TP Hồ Chí Minh - Long Thành - Dầu Giây

ĐỨC MỪNG

Vụ cướp táo bạo ngày mừng 3 Tết

Anh N.V, nhân viên trạm thu phí vẫn chưa hết bàng hoàng, kể: "Khoảng 7h10' ngày 7-2, chúng tôi đang làm việc thì bất ngờ bị 2 đối tượng bịt mặt mang theo súng và mã tấu vào uy hiếp. Chúng còn mang theo bom xăng khi xông vào phòng kế toán về thể - nơi có két sắt đựng tiền thu phí. Lúc đó, các nhân viên vừa giao ca xong, két sắt đang mở để cất số tiền thu phí của ca trước".

Cũng theo lời kể nhân viên trạm thu phí: Bọn chúng xông vào bất ngờ kẻ dao và súng ngay cổ nhân viên để cướp tiền. Các nhân viên đã truy hô, nhưng kẻ cướp dùng súng uy hiếp nên buộc nhân viên trạm thu phí phải buông xuôi. Vụ cướp diễn ra trong tích tắc. Chưa dừng lại, bọn chúng đánh gục, đe dọa các nhân viên rồi lấy nhiều tỷ đồng trong két sắt cho vào balô. Tiếp đó, cả hai lên xe máy phóng về hướng xa lộ 25, huyện Thống Nhất để tẩu thoát...

Số tiền bị cướp được đại diện Công ty cổ phần Dịch vụ kỹ thuật đường cao tốc

Sau 16 giờ tích cực điều tra, Cục Cảnh sát Hình sự (Bộ Công an) cùng các đơn vị nghiệp vụ khác thuộc Bộ Công an, Công an tỉnh Đồng Nai, Công an TP Hồ Chí Minh, Công an tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu đã nhanh chóng làm rõ vụ cướp xảy ra tại Trạm thu phí cao tốc TP Hồ Chí Minh - Long Thành - Dầu Giây (ở xã Xuân Thạnh, huyện Thống Nhất, Đồng Nai), kịp thời bắt giữ các đối tượng gây án, thu hồi tài sản. Đây là chiến công xuất sắc của Cục Cảnh sát Hình sự và các đơn vị phối hợp, góp phần bảo đảm an ninh trật tự dịp đầu xuân...

Việt Nam nhanh chóng thống kê, làm rõ và cho biết, 2 kẻ cướp lấy hơn 2,2 tỷ đồng. Qua khám nghiệm hiện trường, Cục Cảnh sát Hình sự và Công an tỉnh Đồng Nai xác định, thời điểm xảy ra vụ cướp là lúc giao ca nên tiền thu vé đang để trên bàn và một số được nhân viên trạm thu phí cất trong tủ. Tuy nhiên, tủ vẫn mở nên chúng

trong ca 3 ngày 6-2, hai đối tượng đã không chế các nhân viên kế toán, thủ quỹ và giám sát để chiếm đoạt tiền.

Hành trình phá án

Cục Cảnh sát hình sự, cho biết: Ngay sau khi xảy ra vụ cướp táo tợn tại Trạm thu phí cao tốc TP Hồ Chí Minh - Long Thành - Dầu Giây, Thủ tướng Chính phủ và lãnh đạo Bộ Công an đã yêu cầu Cục Cảnh sát Hình sự, Công an tỉnh Đồng Nai phải nhanh chóng vào cuộc, truy tìm thủ phạm gây án để ổn định tình hình dư luận trên địa bàn.

Được sự phân công của Đại tá Trần Ngọc Hà, Cục

trường rào phía sau của trạm thu phí vào không chế các nạn nhân cướp tài sản.

Cùng thời điểm này, một tổ công tác khác nhanh chóng rà soát các băng nhóm có nhiều tiền án, tiền sự về tội cướp, trộm tài sản nổi lên trong địa bàn trong thời gian gần đây. Đặc biệt, các đối tượng cộm cán có biểu hiện nghi vấn trước, trong và sau khi gây án. Từ kết quả khám nghiệm hiện trường và tài liệu chứng cứ khác thu thập được, các điều tra viên dày kinh nghiệm của Cục Cảnh sát hình sự và Công an tỉnh Đồng Nai đã loại trừ các đối tượng nghi vấn trên địa bàn, tập trung vào các đối tượng có

Cơ quan Công an khám nghiệm hiện trường vụ án.

quen biết với nạn nhân, từng làm việc tại trạm thu phí...

Qua rà soát các nhân viên "biến chất" của trạm thu phí, Cục Cảnh sát Hình sự và Công an tỉnh Đồng Nai đặc biệt chú ý đến Tuấn Anh và Hoàng Nam. Cả hai từng là nhân viên phân luồng xe ra vào trạm thu phí. Bọn chúng nghiện cờ bạc và ăn chơi lêu lổng, lười làm việc. Riêng Nam từng có tiền án về tội trộm cắp tài sản. Do vậy, chúng đã phải nhận quyết định buộc thôi việc cách đây vài tháng. Đáng lưu ý, cả hai "biến mất" khỏi nơi cư trú sau thời gian xảy ra vụ án một cách bất thường.

Từ đây, các mũi trinh sát tập trung truy lùng thủ phạm tại TP Hồ Chí Minh và Bà Rịa - Vũng Tàu (nơi có người thân của Nam đang sinh sống). Tuy nhiên, Nam đã không về ăn Tết cùng gia đình, còn Tuấn Anh cũng không về địa điểm cư trú. Ngay sau đó, Đại tá Lê Ngọc Phương tiếp tục cùng đồng đội và các đơn vị phối hợp, họp khẩn để phân tích, nhận định hướng điều tra. Khi đó, các điều tra viên tiếp tục đưa ra giả thuyết điều tra, cả hai đối tượng sẽ đón xe khách hoặc tàu để đến nơi khác lần trốn một thời gian, rồi mới quay lại TP Hồ Chí Minh. Đại tá Lê Ngọc Phương đã phân công nhiều mũi trinh sát tổ chức đón lõng hai đối tượng tại Bến xe Miền Đông và ga Sài Gòn. Tại hai địa điểm trên, trinh sát đã bí mật kiểm tra nhiều xe khách và các địa điểm trong bến, ga nhưng vẫn chưa phát hiện được tung tích đối tượng. Tuy khó khăn nhưng các anh vẫn kiên trì đeo bám.

Khoảng 23h ngày 7-2, trinh sát phát hiện hai đối tượng nghi vấn có đặc điểm giống Nam và Tuấn Anh xuất hiện tại khu vực ga Sài Gòn. Tuy nhiên, phương án vây bắt chúng cũng phải đảm bảo tính bất ngờ để đảm bảo an toàn cho CBCS và hành khách ở ga Sài Gòn. Khi cả hai chuẩn bị vào mua vé cũng là thời điểm thuận lợi nhất để trinh sát tóm gọn chúng. Đúng như kế hoạch, chúng chuẩn bị vào

Ngày 8-2, Thượng tướng Lê Quý Vương, Ủy viên Trung ương Đảng, Thứ trưởng Bộ Công an đã gửi Thư khen Cục Cảnh sát Hình sự, Cục Kỹ thuật nghiệp vụ, Công an tỉnh Đồng Nai, Công an tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu đã phối hợp điều tra làm rõ vụ án cướp hơn 2 tỷ đồng tại trạm thu phí Long Thành - Dầu Giây.

Nội dung Thư khen nêu rõ: Ngày 7-2-2019, Công an tỉnh Đồng Nai phối hợp với Cục Cảnh sát Hình sự, Cục Kỹ thuật nghiệp vụ và Công an tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu nhanh chóng điều tra làm rõ, bắt 2 đối tượng dùng súng và dao uy hiếp nhân viên trạm thu phí cao tốc Long Thành - Dầu Giây thuộc xã Xuân Thạnh, huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai, cướp hơn 2 tỷ đồng. Đây là chiến công xuất sắc, thể hiện tinh thần khẩn trương, kiên quyết đấu tranh trấn áp tội phạm, sự phối hợp chặt chẽ, hiệu quả của Công an các đơn vị, địa phương trong triển khai các chỉ đạo của Đảng ủy Công an Trung ương, lãnh đạo Bộ Công an về thực hiện cao điểm tấn công, trấn áp tội phạm bảo đảm an ninh, trật tự dịp Tết Nguyên đán Kỷ Hợi năm 2019. Thành tích của Cục Cảnh sát Hình sự, Cục Kỹ thuật nghiệp vụ, Công an tỉnh Đồng Nai và Công an tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu tạo hiệu quả tấn công, trấn áp tội phạm góp phần ổn định tình hình an ninh, trật tự, củng cố niềm tin của nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và lực lượng CAND.

Thay mặt Đảng ủy Công an Trung ương, lãnh đạo Bộ Công an, Thứ trưởng Lê Quý Vương biểu dương thành tích xuất sắc của các đơn vị nói trên. Đồng chí Thứ trưởng đề nghị Công an tỉnh Đồng Nai khẩn trương điều tra mở rộng, củng cố chứng cứ, sớm đưa vụ án ra xử lý trước pháp luật, nhằm răn đe, phòng ngừa tội phạm. Đồng thời, tiếp tục thực hiện hiệu quả cao điểm tấn công, trấn áp tội phạm bảo đảm an ninh, trật tự dịp Tết Nguyên đán Kỷ Hợi năm 2019. Mong các đơn vị phát huy kết quả đạt được, tiếp tục lập nhiều thành tích xuất sắc hơn nữa trong công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm, bảo đảm an ninh chính trị, giữ gìn trật tự, an toàn xã hội, vì an ninh Tổ quốc, vì cuộc sống bình yên và hạnh phúc của nhân dân.

ga mua vé thì bị các trinh sát bắt ngờ quật ngã không chề. Quá trình bắt giữ hai đối tượng, một trinh sát đã bị xây xát ở tay. Qua khám xét trên người đối tượng, Công an thu giữ hơn 100 triệu đồng và 10 miếng kim loại màu vàng.

Lúc đầu Nam tỏ ra bất hợp tác với cơ quan Công an. Đối tượng đã giả vờ ngáo đá như, sùi bọt mép, co giật người... để cán bộ Công an không thể lấy lời khai. Với bề dày kinh nghiệm phá trọng án, Đại tá Lê Ngọc Phương đã cùng

đồng đội lấy nước cho Nam uống, đồng thời phối hợp cùng đơn vị chức năng kiểm tra sức khỏe của Nam. Qua đó, cơ quan Công an xác định, đối tượng có sức khỏe ổn định. Lúc này, Nam mới chịu làm việc với cơ quan Công an.

Tại cơ quan điều tra, cả hai khai nhận, do mức lương ít ỏi không đủ chi tiêu, lại mang nợ do cá độ bóng đá nên lần lượt bỏ việc. Trước Tết, chúng nảy sinh ý định cướp tiền tại trạm thu phí thuộc địa bàn

huyện Thống Nhất do nắm rõ quy trình làm việc. Hoàng Nam và Tuấn Anh bàn bạc, chốt thời điểm đi cướp là những ngày Tết, vì lúc này ngân hàng không hoạt động, tiền thu phí phải lưu giữ tại trạm. Theo đó, Tuấn Anh lên mạng tìm mua súng bắn bi với giá 6 triệu đồng, bình xịt hơi cay, bom xăng...

Hơn 7h ngày Mùng 3 Tết (7-2), bọn chúng chờ nhau bằng xe máy che kín biển số, đến gần khu vực trạm thu phí giấu vào bụi cây ven đường, rồi đi bộ theo lộ cao su đến phía sau trạm thu phí. Hoàng Nam và Tuấn Anh mặc áo khoác đen, bịt mặt, mang giày thể thao leo qua tường rào, đột nhập phòng kế toán tiền vé qua lối cửa sổ. Lúc này, các nhân viên trạm thu phí đang giao ca, chuyển tiền vào két sắt, hoảng hốt khi thấy hai tên cướp xuất hiện. Hoàng Nam rút súng bắn vào máy tính để uy hiếp, Tuấn Anh dùng cán dao đánh vào cổ nhân viên, không chừa rồi cướp đi 2,2 tỷ đồng.

Sau đó, Nam mang xe đến gửi tại Bệnh viện đa khoa Long Khánh (Đồng Nai), ra quốc lộ bắt taxi về TP Hồ Chí Minh. Đối tượng đã lấy tiền cướp được để mua 10 cây vàng, thuê trọ tại khu vực ga Sài Gòn rồi điện thoại kêu Tuấn Anh đến lấy trước 50 triệu đồng. Số tiền còn lại Nam hứa sẽ chia sau khi tình hình yên ổn. Đến 19h cùng ngày, Tuấn Anh đi bộ ra quốc lộ bắt xe về TP Hồ Chí Minh gặp Nam lấy tiền. Khi cả hai chuẩn bị mua vé lên tàu bỏ trốn ra Bắc thì bị các trinh sát Cục Cảnh sát Hình sự Bộ Công an ập vào bắt giữ. ■

Các đối tượng tại cơ quan Công an.

5 nhân viên an ninh mới bị sát hại trong vụ tấn công khủng bố, khi quốc gia châu Phi này đang chủ trì hội nghị thượng đỉnh G5 để tìm kiếm sự giúp đỡ của cộng đồng quốc tế chống lại các tay súng hồi giáo cực đoan tại Sahel. "Một biệt đội vũ trang từ lực lượng bảo đảm an ninh tại phía Bắc Oursi ở Sahek đã bị khủng bố tấn công, 5 người đã chết và 3 người bị thương, trong đó có 2 người nguy kịch", trích thông

Cảnh sát Burkina Faso bắt đối tượng liên quan tới vụ đánh bom.

Cảnh sát Burkina Faso liên tiếp bị tấn công

ANH PHUONG

báo của quân đội Burkina Faso. Vụ khủng bố kể trên diễn ra sau khi 14 dân thường bị thiệt mạng trong 1 vụ tấn công do các phần tử thánh chiến thực hiện tại thị trấn Kain, thuộc tỉnh Yatenta, khu vực miền Bắc giáp biên giới với Mali. Động thái kể trên diễn ra sau khi quốc hội Burkina Faso nhất trí gia hạn thêm 6 tháng tình trạng khẩn cấp tại một số tỉnh miền Bắc. Hơn 1,5 năm trước (4-9-2017), nguyên Bộ trưởng An ninh Simon Compaore cho biết, chính quyền phải tăng cường an ninh 24/24h để giảm thiểu nguy cơ xảy ra các vụ tấn công tương tự như đã xảy ra hôm 13-8-2017. Theo đó, cảnh sát tăng cường kiểm tra ngẫu nhiên và hoạt động kiểm tra an ninh diễn ra thường xuyên hơn.

"Burkina Faso đã ban bố lệnh tình trạng khẩn cấp ở nhiều tỉnh miền Bắc, trong bối cảnh các nhóm khủng bố Hồi giáo cực đoan tăng cường các cuộc tấn công tại khu vực biên giới giữa nước này với Mali", người phát ngôn chính phủ Remy Fulgance Dandjinou đưa ra thông tin kể trên sau cuộc họp khẩn của chính phủ hôm 31-12-2018. Burkina

Faso đang phải đối mặt với nhiều vấn đề an ninh nghiêm trọng từ mối đe dọa khủng bố xuyên biên giới và đang lan rộng. Việc ban bố lệnh tình trạng khẩn cấp kể trên diễn ra sau khi có ít nhất 10 cảnh sát thiệt mạng và 3 người bị thương trong vụ phục kích xảy ra hôm 27-12-2018 tại khu vực Tây Bắc Burkina Faso. Theo thông báo của Bộ An ninh Burkina Faso, số cảnh sát bị thương vong thuộc khu vực Toeni và lực lượng cảnh sát tăng cường thuộc khu vực Dedougou - họ bị phục kích khi đang trên đường đến làng Loroni, gần biên giới Mali. Cho đến nay vẫn chưa rõ ai đứng sau vụ phục kích kể trên. Chỉ biết rằng, sau khi phục kích số cảnh sát, các tay súng có vũ trang còn tấn công một

trường học và đốt phá sách, vở tại đây.

Hơn 1 tháng trước (26-12-2018), 1 cảnh sát đã chết khi 1 trạm gác ở thị trấn miền Bắc Solan bị tấn công. Trước đó (6-10-2018), hãng AFP cho biết, 6 cảnh sát đã thiệt mạng trong vụ phục kích có gài thiết bị nổ tại miền Bắc Burkina Faso. Vụ tấn công đầu tiên xảy ra vào đêm 6-10-2018 nhằm vào đoàn cảnh sát hộ tống tại thị trấn Solle, giáp biên giới với Mali, khi họ đang tiến hành chiến dịch truy lùng các đối tượng này trong vùng. Chiếc xe dẫn đầu đoàn hộ tống bị trúng mìn, khiến ít nhất 6 cảnh sát thiệt mạng. Ngay sau đó, các tay súng đã xả đạn vào các thành viên còn lại khiến một số người bị thương. Vụ tấn công thứ hai diễn ra cùng ngày 6-10-

2018, khiến 1 thành viên của lực lượng an ninh Burkina Faso chết và 1 người bị thương khi thiết bị nổ tương tự diễn ra tại thị trấn Pama, miền Đông nước này. Giới truyền thông cho rằng, đa số các cuộc tấn công diễn ra đều do nhóm phiến quân Hồi giáo Ansarul (hoạt động gần biên giới Mali từ tháng 12-2016) và nhóm ủng hộ các lực lượng Hồi giáo (JNIM - trung thành với nhánh Al-Qaeda tại khu vực Maghreb Hồi giáo AQIM) thực hiện. Và các nhóm này bị nghi ngờ có liên quan tới cái chết của 255 người kể từ năm 2015. Theo giới truyền thông, số vụ tấn công đẫm máu không ngừng gia tăng trong 3 năm qua tại Burkina Faso - từ các cuộc tấn công xảy ra ở miền Bắc, tới miền Đông, giáp biên giới với 2 nước Togo và Benin.

Tổng thống Roch Marc Christian Kabore từng cam kết, sẽ đưa ra những "chuyến bị an ninh mới" để nhổ tận gốc tai họa do hoạt động thánh chiến gây ra. Tuyên bố này được đưa ra sau khi xảy ra một loạt vụ tấn công ở phía Đông nước này. Hãng thông tấn Al Akhbar từng dẫn lời thủ lĩnh GSIM Iyad Ag Ghaly cho biết, chúng đã tấn công vào trụ sở của lực lượng vũ trang Burkina Faso và Đại sứ quán Pháp tại Ouagadougou hôm 2-3-2018 để trả thù cho một số thủ lĩnh và chiến binh GSIM bị chết trong một cuộc đột kích của quân đội Pháp ở miền Bắc Mali trước đó. Và đây là vụ tấn công lớn thứ ba tại Ouagadougou trong hơn 2 năm qua. Chủ tịch Ủy ban Liên minh châu Phi Moussa Faki Mahamat từng coi vụ tấn công hôm 2-3-2018 là một minh chứng nữa cho thấy hiểm họa của khủng bố ở Sahel, cũng như sự cần thiết của cộng đồng quốc tế trong việc ủng hộ đối với nỗ lực của các nước trong khu vực, đặc biệt là Lực lượng chống khủng bố chung G5 Sahel - được thành lập với nhiệm vụ chống lại các nhóm Hồi giáo cực đoan và tổ chức tội phạm xuyên quốc gia đang hoành hành tại khu vực sa mạc Sahara. ■

Cảnh sát Burkina Faso tăng cường tuần tra.

Phá 3 đường dây đưa thai phụ đến Mỹ sinh con

TRỌNG HẬU

“3 đường dây cung cấp dịch vụ “du lịch sinh con” đã bị triệt phá sau cuộc điều tra được tiến hành từ năm 2015 đến nay và nhà chức trách vừa công bố chuyện này”, công tố viên bang California Nicola Hanna cho biết, khi đề cập tới việc triệt phá 3 đường dây đưa thai phụ người Trung Quốc tới xứ sở cờ hoa sinh con. Trong tuyên bố đưa ra tại cuộc họp báo, công tố viên Nicola Hanna nhấn mạnh, 3 đường dây bí mật kể trên cung cấp dịch vụ “du lịch sinh con” (birth tourism) tại bang California để chúng được mang quốc tịch Mỹ. Bởi quy định trong Tu chính án 14 - tất cả những ai sinh ra trên đất Mỹ đều là công dân Mỹ và khi đủ 21 tuổi, họ có thể đưa thành viên gia đình mình đến sống ở xứ sở cờ hoa. Theo công tố viên Nicola Hanna, có tổng cộng 19 người đã bị buộc tội vì liên quan tới 3 đường dây kể trên. Và để qua mặt giới chức Mỹ, 3 đường dây này đã tư vấn cho khách hàng nói dối trong các cuộc phỏng vấn xin visa tại lãnh sự quán Mỹ và mặc quần áo rộng để giấu bầu khi tới cửa khẩu sân bay.

Gần 4 năm trước (4-3-2015), hãng AFP từng dẫn thông tin từ Cơ quan Di trú và hải quan Mỹ (ICE) cho biết, họ mới phá đường dây thu từ 15.000 đến 50.000 USD một thai phụ Trung Quốc để đưa họ đến Mỹ sinh con. Khi đó, nhân viên ICE đã khám xét 32 cơ sở ở thành phố Los Angeles để thu thập bằng chứng về những hành vi phạm pháp của đường dây này. Theo giới chuyên môn, công thức của birth tourism khá đơn giản: có thai - xin visa đi Mỹ - đẻ con - con mang quốc tịch Mỹ, sau đó xin cho người thân sống ở Mỹ. Theo cáo trạng, trong 2 năm qua, người phụ nữ có tên gọi Dongyuan Li, 41 tuổi, cư trú tại Irvine, đã sử dụng khoảng 20 căn hộ để cho hơn 500 thai phụ thuê tạm trú và sinh con với giá từ 40.000 USD tới 80.000 USD một người. Và nghi can này đã kiếm được hơn 3 triệu USD (chuyển khoản từ Trung Quốc) nhờ dịch vụ kể trên. Được biết, bà Dongyuan Li bị bắt hôm 31-1 và là 1 trong 19 người bị lọt vào tầm ngắm trong chiến dịch truy quét toàn liên bang lần đầu tiên đối với hoạt động “du lịch sinh con” ở Mỹ. Ngoài

Lực lượng thực thi pháp luật liên bang Mỹ trong một lần xử lý hoạt động du lịch sinh con tại quận Cam, bang California.

Dongyuan Li, kẻ đứng đầu tổ chức “You Win USA” còn có Jing Dong, 42 tuổi, và Michael Wei Yueh Liu, 53 tuổi, là 2 kẻ đứng đầu tổ chức “USA Happy Baby” tại San Bernardino. Có tin nói rằng, tổ chức “USA Happy Baby” thu tới 100.000 USD/người vì chuyên cung cấp các dịch vụ VIP. Trong khi đó, tổ chức “You Win USA” có hơn 500 khách hàng và mức phí thu đối với người có nhu cầu từ 40.000 tới 80.000 USD/người, tùy theo gói dịch vụ cung cấp. Những đối tượng kể trên đều bị cáo buộc tội thông đồng, gian lận visa và rửa tiền.

Theo người phát ngôn của Văn phòng Bộ Tư pháp là ông Thom Mrozek, đây là lần đầu tiên nhà chức trách Mỹ công bố cáo buộc hình sự đối với “du lịch sinh con”. Giới truyền thông vừa trích thông báo từ Văn phòng trưởng lý Los Angeles cho biết, hơn 10 đối tượng khác phải đối mặt với những cáo buộc tương tự, nhưng họ được cho là đã trở về Trung Quốc. Theo giới truyền thông, hoạt động “du lịch sinh con” đã có từ lâu ở California và nhiều bang khác và khách hàng là những cặp vợ chồng đến từ Trung Quốc, Nga, Nigeria... “Du lịch sinh con” - còn gọi là “du lịch làm mẹ” được coi là cách sở hữu quốc tịch Mỹ dễ dàng và là một trong những hoạt động kinh doanh béo bở trong những năm qua của các băng nhóm xã hội

đen. Theo báo cáo của Văn phòng ngân sách Quốc hội (CBO) năm 2017, có sự bùng nổ về số trẻ em người nước ngoài sinh ra ở Mỹ và chúng được gọi với cụm từ “em bé mỏ neo” (anchor baby). Và đã có ít nhất 4,5 triệu “em bé mỏ neo” dưới 18 tuổi đang ở Mỹ. Theo điều tra của Trung tâm Nghiên cứu Di cư New York, có khoảng 36.000 phụ nữ nước ngoài sinh con ở Mỹ mỗi năm. Và nhiều công ty môi giới Nga đã tìm mọi cách khuyến khích phụ nữ mang thai của nước này đến bang Florida của Mỹ sinh con.

Gần 4 tháng trước (29-10-2018), khi trả lời phỏng vấn trên chương trình Axios on HBO, Tổng thống Donald Trump từng cảnh báo, sẽ chấm dứt việc công nhận công dân đối với những đứa trẻ sinh ra ở Mỹ, nhưng cha mẹ không phải công dân Mỹ. “Chúng ta là quốc gia duy nhất thế giới mà một người tới, có con và người con đó về cơ bản là công dân Mỹ trong 85 năm qua với tất cả những quyền lợi. Chuyện đó thật nực cười và phải chấm dứt”, ông Donald Trump tuyên bố. Đây là quyết định gây ấn tượng nhất từ trước đến nay về chính sách nhập cư của ông Donald Trump. Theo giới truyền thông, mặc dù nhiều nghị sĩ đảng Cộng hòa cố gắng tìm cách không cấp quốc tịch cho trẻ sinh ra có cha mẹ cư trú trái phép ở Mỹ, nhưng đều bất thành. ■

Nằm cách trung tâm Thủ đô Hà Nội 55km, làng cổ Đường Lâm, tên gọi chung cho cả 5 làng là Mông Phụ, Đông Sàng, Cam Thịnh, Đoài Giáp và Cam Lâm hợp thành, quả đúng là một “bảo tàng di sản” tự nhiên vào loại nhất nhì cả nước. Chỉ tính từ năm 938, năm mà Ngô Quyền, một người con của làng Đường Lâm đánh tan giặc Nam Hán trên sông Bạch Đằng thì làng sơ sơ cũng đã “thọ” những mười một thế kỷ.

Nhà cổ Đường Lâm.

Chuyện làng, chuyện họ ở Đường Lâm

NGUYỄN TRỌNG VĂN

Ra Giêng tôi lên Đường Lâm. Quốc lộ 32 từ nội thành Hà Nội nối với thị xã Sơn Tây mới được nâng cấp nên xe chạy chầm chậm đã tới làng. Lý do để tôi chọn hôm nay là bởi dịp này lòng người thư thả nên dễ cảm nhận những đổi thay của cây của lá, của đất của trời và để có thời gian nghe hết chuyện của làng.

Sau khi bước qua cánh cổng gỗ để bước vào trong tôi mới “choáng”. Ngôi nhà mà nhà văn Hà Nguyên Huyền đang ở cùng gia đình đã có tuổi cỡ 300 năm. Một ngôi nhà có kiểu thiết kế thuần Việt và khá hợp lý. Cổng vào nhà làm kê dấy nhà ngang và ngay cuối sân. Nhà ngang là nơi dành cho sinh hoạt đời sống, đó là nơi ngồi chơi nghỉ ngơi sau khi đi làm đồng về, là nơi ăn uống thường ngày, là nơi khách mới đến ngồi tạm chờ gia chủ chuẩn bị thủ tục để đón

khách cho chu đáo. Nói chung nhà ngang là nơi người ta có thể ăn nói thoải mái một chút chứ không như ở trên nhà chính.

Nhà chính cách nhà ngang bởi một mảnh sân gạch, đây là nơi dành cho sự trang trọng, tôn quý và mền mọ. Nhà văn Hà Nguyên Huyền, một người Đường Lâm chính gốc, người đã mời tôi lên Đường Lâm chơi, đã nói ngay khi tôi vừa chạm

cửa: “Tuông là sẽ cách biệt nhưng thực ra là rất gần gũi. Mỗi khi có giỗ chạp hay việc quan trọng, mọi người trong nhà trong họ lại rất quây tụ chứ không phải kiểu nhà phố những bốn năm tầng, ai ngồi tầng nào biết người tầng này, ai nói ở đâu thì ở đấy nghe”. Quả đúng như ông nhà văn nhìn về bề ngoài hơi “bụi bụi”, sự thâm thúy và có khuôn có phép hóa ra lại đảm bảo cho sự “tôn ti trật tự”, nét

ấy giờ tôi mới nhận ra đó chính là “sợi dây nịt kéo và duy trì dòng họ” hiệu quả nhất và thuyết phục nhất.

Dòng họ Hà của nhà văn Hà Nguyên Huyền đã sống ở Đường Lâm chừng hơn bốn trăm năm nay và cùng với các dòng họ như: Họ Phan, họ Phùng, họ Ngô, họ Hà, họ Giang, họ Đỗ, họ Nguyễn... lập nên những dòng họ lâu đời và danh giá nơi đây. Tuy nhiều họ nổi danh nhưng ở Đường Lâm các dòng họ lại khá đoàn kết và nương tựa vào nhau. Xong chén nước chè ngọt giọng, nhà văn Hà Nguyên Huyền đọc thông thả đọc đôi câu đối theo đề nghị của tôi “Tiên tổ ân thâm đồng hải đại. Tộc chi nghĩa trọng thái cao sơn”. Tuy chút hiểu biết về “nho nhe” của tôi hạn chế, nhưng tôi cũng hiểu đây là một câu đối rất sâu sắc, rất ý nghĩa, đúng là “ân nghĩa của tổ tiên rộng lớn như biển Đông. Tấm lòng của người trong gia tộc lớn như núi Thái Sơn”.

Chuyện nhà lân sang chuyện họ. Chuyện họ lân sang chuyện làng. Tôi nhớ

Nghề làm tương truyền thống ở Đường Lâm.

đến câu nói của cái ông nhà văn rất giỏi viết văn và cũng rất tài viết và đọc chữ Nho này. Nhớ ông đã bảo “Làng ông là cái bảo tàng lớn ấy” nên tôi bèn hỏi: “Vậy theo ông thì bảo tồn di sản làng cổ, ta sẽ phải làm thế nào?”. Chưa đợi tôi xong câu hỏi, nhà văn Hà Nguyên Huyền nói thẳng tưng: “Phải giữ cho được và làm thật tốt công việc làm ruộng”. Không làm ruộng thì đâu còn là một cộng đồng cư dân nông nghiệp lúa nước được Nhà nước công nhận năm 2005. Và nếu là như thế thì chúng ta lấy gì để nói với các nước trong khối ASEAN, với thế giới rằng: Chúng tôi có một nền nông nghiệp cổ cách đây cả mấy trăm năm. Bằng chứng hết sức thuyết phục là “làng Việt cổ Đường Lâm” với các công trình kiến trúc (vật thể) và các thiết chế văn hóa (phi vật thể) hiện đang tồn tại ở Đường Lâm. Vấn đề là làm ruộng như thế nào trong thời đại 4.0 này”.

Ở mà ông nhà văn sinh năm Mậu Tuất này nói ra xem chừng có lý. Vốn thuộc huyện Phúc Thọ xưa, vùng đất dưới chân non Tân này lại kề giáp với sông Hồng nên đặc điểm địa hình có nhiều cái hay. Làng quê vừa có những thửa ruộng, những cánh đồng trồng lúa nước có từ thời người Việt cổ, lại có cả những vật đổi gỗ, những chân ruộng trũng và tràm tích hay vĩa đá ong đan xen vào cả trong làng. Sự đa dạng ngay trên một vùng đất cho dù mang đặc điểm gì thì cuối cùng nông nghiệp vẫn là chủ đạo. Sống nhờ nông nghiệp và dựa vào nông nghiệp cho đến hôm nay vẫn không thay đổi và không nên thay đổi. Có thay đổi chẳng là thay đổi nền nếp canh tác, thay đổi giống cây trồng truyền thống bằng những giống cây trồng mới đem lại hiệu quả và giá trị kinh tế cao. Nhà văn Hà Nguyên Huyền kể: “Tôi có một người bạn cùng làng mấy năm gần đây sáng sáng ra đình Mông Phụ bán ổi. Hỏi ra mới biết người bạn này chuyển mấy chân ruộng

Nhà văn Hà Nguyên Huyền (trái) trong ngôi nhà cổ 300 tuổi của mình.

hay khô hạn vì nền đất cao sang trồng ổi. Giống ổi lai quả to, thịt thơm, nước ngọt hóa ra lại được nhiều du khách đến làng tham quan tìm mua. Ngày ít dăm chục cân, ngày nhiều cả tạ. Thu nhập của người bạn khá lắm”.

Phương châm không bỏ nông nghiệp, mới chỉ một ví dụ mà nhà văn Hà Nguyên Huyền đưa ra đã thấy hay hay. Đồng đất Đường Lâm,

cho người dân nơi đây thu nhập không kém mấy so với kinh doanh.

Với vùng quê có đặc điểm địa hình xen lẫn và đặc điểm quần cư làng xã gắn kết như đã nói thì công nghiệp và đô thị khó “vươn” tới đây được. Lợi thế này là một đảm bảo cho làng cổ không bị “trào lưu thời thượng xâm hại”. Cái khó nhất là bảo toàn kiến trúc nhà cửa, hạ tầng cơ sở vẫn “giữ” được

Một góc làng cổ Đường Lâm.

nhất là những chân ruộng cao hay sát đôi gò rất thích hợp cho việc trồng hoa. Cái thuận là nơi đây kề giáp với sông Hồng nên việc lấy đất màu ngoài bãi sông về cải tạo đồng ruộng để canh tác hoa chất lượng cao khá thuận. Đây là chưa nói tới việc trồng cây đặc sản để làm ra sản phẩm đặc sản cũng đem lại

“cổ” mà người hàng ngày sinh sống ở nơi đây không bị “thua thiệt” với những tiện ích mà cuộc sống xã hội hiện nay đã và sẽ có.

Tôi hỏi “Chẳng lẽ người dân cứ phải ở trong những ngôi nhà xuống cấp và chất lượng thấp mãi sao?”. Ông nhà văn dùng tay bút lông, ngẩng mặt nhìn tôi rồi nói

“Ai mà chịu thế. Người dân Đường Lâm trong cái khó đã lộ cái khôn chứ”. Thi ra bên cạnh ý thức bảo tồn vốn cổ đã được ăn sâu vào tiềm thức và được nâng cao là việc người dân nghĩ ra cách “mới mà vẫn cũ”. Theo đó, nhà có thể xây mới hoặc sửa sang cho mới tuy làm bằng chất liệu cao cấp nhưng quan trọng là ba khâu: Độ cao, kiểu dáng và vật liệu.

Độ cao thì dễ rồi. Đây cái chuyện lên phở ăn cỗ đấy. Có cụ có ông có bà chỉ bước vào tầng một đã thờ bỏ hơi tai rồi nói gì bảo họ leo cầu thang lên tầng 4 tầng 5 thấp hương khăn vải. Bởi thế cứ làm nhà 3 gian 2 trái là hợp nhất. Vả lại đất làng tuy không “nở” nhưng cũng còn khá thoáng rộng, tội gì mà làm nhà cao cho nhọc. Còn kiểu dáng thì cũng dễ rồi, căn cứ vào độ cao là ra kiểu dáng. Cuối cùng là vật liệu làm sao cho bền cho chắc thì cũng dễ rồi. Nhà văn Hà Nguyên Huyền bật mí: “Bên trong thì cứ bê tông cốt sắt. Bên ngoài ốp gạch đá ong hay sơn giả gỗ làm xong tuốt”. Ở mà hay đấy nhỉ. Nhất định là tôi sẽ học cách này.

Bữa trưa cũng tới. Bà vợ nhà văn Hà Nguyên Huyền bung mâm lên mời khách. Trên mâm ngoài rau thịt ra không thể thiếu được bát tương Đường Lâm do chính tay nhà làm. Bà vợ ông Huyền nói khéo: “Bác xơi thử xem tương nhà chúng em có ngon bằng tương làng Bàn nhà bác không?”. Chao, khéo đến thế, tôi cười: “Tương Bàn nhà tôi chỉ dành cho chấm cá. Tương Đường Lâm được dành cho chấm thịt. Quan trọng là mình ăn món gì thì chấm tương nào mới hợp. Mà hợp thì mới ngon”. Chúng tôi lại cùng cười và tôi đã được dùng một bữa ăn ở nhà ngang mới thú vị chứ. Cứ cảm tưởng như mình đang ngược trở về cả một thế kỷ ấy. Lòng quê dấy lên chộn rộn. “Hòn cốt quê còn thì làng quê mãi còn”, lại một câu nói chí lý nữa mà tôi được biết. ■

Nhiều mẫu nhà cổ được dựng đẹp mắt.

Dựng nhà cổ - nghề dựng kí ỨC

DIÊN KHÁNH

Những đôi bàn tay tài hoa

Từ Hà Đông đi theo quốc lộ 6, qua thị trấn Chúc Sơn, không khó để tìm thấy làng Phù Yên, thuộc xã Trường Yên (Chương Mỹ - Hà Nội), ngôi làng nổi tiếng với nghề dựng nhà cổ. Ở nơi đây có hàng chục “đại gia” có tiếng với nghề cha truyền con nối, như các ông Nguyễn Chí Điền, Nguyễn Chí Nguyên, Nguyễn Quảng Bình, Nguyễn Chí Mươi, Nguyễn Chí Quân... Thậm chí có nghệ nhân được ca ngợi là có đôi bàn tay siêu đẳng về chạm trổ, đục hoa văn và tính toán mức độ cân xứng cho mỗi bộ kèo, mỗi ngôi nhà.

Lúc chúng tôi đến, ông Nguyễn Chí Điền đang nỗ lực cùng các người thợ hoàn thành một số chi tiết cho ngôi nhà thờ họ ở trong khu vực xã. Tôi hỏi, các chi tiết về gỗ đều được đục và làm từ xưởng này ả? Ông Điền trả lời: “Tất cả được thiết kế từ bản vẽ. Các cột, kèo, chi tiết, họa tiết đều

Nghề mộc dân dụng ở nước ta ngày càng phát triển, nhưng có một công việc đòi hỏi sự tỉ mỉ, kỹ lưỡng hơn - đó là nghề dựng nhà cổ. Đã có nhiều công trình nhà, chùa, đền miếu nhờ đến những nghệ nhân ở một số làng nghề tiêu biểu thuộc ngoại thành Hà Nội dựng lại. Trong cuộc sống mới ngày càng tiện nghi, những nếp nhà đáng đập cổ kính vẫn có đời sống riêng và rất nhiều người còn quan tâm.

được làm tại xưởng nhà, sau đó mới chuyển đến công trình mà khách đặt để dựng lại”.

Trò chuyện với những người dân, người thợ, được biết gia đình ông Điền (72 tuổi) là một trong những hộ đầu tiên nhận công việc dựng nhà về cho người dân địa phương làm và gây dựng cho gia đình mình danh tiếng trong nghề. “Đúng ra đây là nghề dựng nhà giả cổ. Ngôi nhà đầu tiên chúng tôi dựng

là ở Từ Liêm - Hà Nội, cách nay đã mấy chục năm rồi. Ngày ấy do thiếu kinh nghiệm nên cần tới 20 thợ làm ròng rã suốt 6 tháng mới xong. Từ ngôi đầu tiên, chúng tôi đã rút được những kinh nghiệm nhất định, và tự học để nâng cao tay nghề”, ông Điền cho hay.

Trung bình một chiếc nhà cổ phải làm mất 6 tháng với trên 13 thợ đục. Một người thợ giỏi phải nắm bắt được kỹ thuật đục đẽo chuẩn xác, chi tiết để các mộng phải kín, khít. Con trai ông Điền là anh Nguyễn Chí Ba đã nối nghiệp cha ông rất nhanh nhạy trong công việc cũng như nhận việc cho thợ làm. Cái khó nhất của công việc, theo anh Ba không phải là đục, mà là lắp ráp. Một ngôi nhà có khoảng 1.500 cấu kiện. Lúc ráp đòi hỏi trí nhớ tốt, và làm sao để các mộng kín, chắc. Khó như vậy mới cần đến những đôi bàn tay tài hoa”.

Cách làng Phù Yên không xa, là làng Áng Phao, xã Cao Dương, thuộc huyện Thanh Oai, cũng đang duy trì cái nghề mà không phải ai cũng có thể gắn bó. Nghệ nhân Nguyễn Văn Quyết, thâm niên 42 năm trong nghề, chia sẻ: “Đây là nghề gia truyền. Ngày trước, bố tôi là thợ cả, trước khi bố tôi mất, đã truyền lại cho tôi. Năm nay, tôi 55 tuổi nhưng đã có hơn 40 năm làm nghề này. Chục năm trở lại đây, nhiều người

Ông Nguyễn Hữu Chất - làng Hương Ngải - yêu mến từng chi tiết trong ngôi nhà cổ của mình.

có điều kiện kinh tế nên nhu cầu làm những ngôi nhà cổ được ưa chuộng. Bởi những ngôi nhà bằng gỗ dựng theo kiến trúc cổ, vào mùa hè thì mát mẻ, còn mùa đông lại có cảm giác ấm áp. Nhiều người cảm nhận mỗi buổi sáng thức dậy nhìn xung quanh, hoặc ngược lên trần nhà ngắm những đường trạm trở tinh tế sắc xảo mà thấy lòng bình yên”.

Một địa phương khác là làng Hương Ngải (huyện Thạch Thất) cũng khá nổi tiếng với nghề dựng nhà cổ. Với tay nghề cao, những người thợ Hương Ngải đã tạo ra những đường đi tinh xảo trên thân gỗ, thổi hồn vào từng tác phẩm. Một sản phẩm được làm ra là tâm huyết của một người, mỗi hoa văn trên sản phẩm là cái nhìn mỹ học của một người, tất cả không ai giống ai, là hơi thở của mỗi người làm mộc

Các nghệ nhân đã đến nhiều nơi như Thanh Hóa, Thái Bình, Nam Định, Bắc Ninh, nhiều huyện trên địa bàn Hà Nội, thậm chí vào cả TP Hồ Chí Minh để dựng nhà giả cổ. Đặc trưng của nhà cổ là mọi chi tiết gỗ được chạm trổ mềm mại, tinh tế và hầu như không dùng đến đinh vít, thay vào đó dùng mộng để lắp ghép. Nhằm vinh danh những người thợ làm mộc, vừa qua làng Phù Yên, Ứng Phao, Hương Ngải đã được công nhận danh hiệu “Làng nghề truyền thống”. Đó là niềm tự hào, là vinh dự cho những nghệ nhân nơi đây khi luôn năng động, sáng tạo, biết vận dụng kinh nghiệm từ người đi trước kết hợp khoa học kỹ thuật để phát triển nghề.

Nâng tầm thương hiệu

Anh Nguyễn Chí Ba, con trai ông Điền tự tin chia sẻ rằng, hiện trong cả nước cũng có một số làm, nhưng “đẳng cấp” ấy thì khó đâu bì được người làng Phù Yên. “Chúng tôi nhận làm xa nhất đó là ở An Phú Đông (quận 9, TP Hồ Chí Minh) vào năm

2009. Khi đó, để dựng nhà cổ với 36 chân cột, gia đình phải thuê ba xe container đóng gỗ từ xưởng ở Trường Yên chuyển vào. Chúng tôi còn dựng cả nhà ở Đường Lâm nữa”, anh Ba bày tỏ.

Là người có tâm với nghề, nghệ nhân Nguyễn Quý Bình, làng Phù Yên cho rằng, ngày trước cả làng có 100% hộ theo nghề, nhưng đến nay làm nhà giả cổ chỉ còn 20%, còn lại các hộ chuyển làm đồ gia dụng. Ông Bình phân tích, làm nhà cổ là công việc vô cùng nặng nhọc, khi vận chuyển thì có

nghề, nâng tầm nghề của cha ông.

Nghề nhân Nguyễn Chí Điền cho hay, để nâng tầm thương hiệu của nghề, người nghệ nhân phải dám nhận những công trình khó, đương đầu với thử thách. Hiện bố con ông Điền đang làm hai công trình tại chùa Ngọc Hồi (huyện Thanh Trì, Hà Nội). Đây là hai công trình phải tuân thủ khớp nối với mẫu cũ, hoa văn cũ đã có tuổi đời cả trăm năm mà nhà chùa yêu cầu phải... mười phân vẹn mười. “Công trình thực hiện từ tháng 6-2017 đến nay.

ngay. Ngoài giá trị của gỗ, phải kể đến công lao của những đôi bàn tay đục, đẽo. Tính tôi đã kỹ, những người thợ còn kỹ lưỡng hơn”.

Nghề dựng lại những ngôi nhà, những kỷ ức là vô cùng khó. Một khi nghề chọn người thì người đó hội tụ rất nhiều yếu tố về sức khỏe, kỹ thuật và cả đam mê. Theo thống kê của ông Vũ Minh Hải - Phó Chủ tịch UBND xã Hương Ngải (huyện Thạch Thất), toàn xã có hơn 2.500 hộ, trong đó có 500 hộ làm nghề, có nhiều gia đình ba đời năm đời làm nghề. Hiện

Ông Nguyễn Chí Điền cẩn mẫn đục các họa tiết.

khí rất xa, lắp ráp mất nhiều thời gian, nên các ông già tập trung làm những việc nhẹ nhàng hơn.

Để làm được ngôi nhà, phải cần đến “ba bên”, đó là bên thiết kế, “nhà thầu” là các nghệ nhân và gia chủ. Ban đầu, gia chủ sẽ gặp các nghệ nhân xin tư vấn. Sau đó sẽ thống nhất thuê kiến trúc sư thiết kế, đồng thời thống nhất cấu kiện chính, hình dáng ngôi nhà, kích thước, số cột, diện tích... Sau cùng các nghệ nhân sẽ thực hiện thi công, đục, làm họa tiết và lắp ráp. Ngày nay những người thợ trẻ đời sau được học hỏi nhiều kinh nghiệm từ cha ông và cũng linh hoạt trong việc ứng dụng các công nghệ mới vào trong

Chúng tôi đã huy động toàn lực, nhờ thêm cả những người thợ có tay nghề cao trợ giúp. Đến nay công trình đã đạt 80% tiến độ”, ông Điền nói.

Những ngôi nhà cổ được làm từ các loại gỗ như xoan, lim, mít, gỗ nhập từ châu Phi hoặc các loại gỗ khác do chủ nhà tự chọn và đặt làm. Từng loại gỗ khác nhau cũng khiến giá của ngôi nhà dao động từ bảy tám trăm triệu cho đến cả chục tỷ đồng. Ông Vũ Văn Tuấn, trưởng thôn Cự Đà, Cự Khê (Thanh Oai - Hà Nội) là người đã nhờ thợ Phù Yên dựng ngôi nhà gỗ mít giữa làng Cự Đà đang bị đô thị hóa. Ca ngợi bàn tay người thợ, ông Tuấn thổ lộ: “Giá trị ngôi nhà chỉ nhìn là biết

nay thu nhập bình quân của người thợ làm nhà cổ khoảng 300.000 đồng/ngày. Cứ chiêm ngưỡng một số công trình mà người thợ Hương Ngải tham như, như phục dựng như Nhà Thái Học (Văn Miếu Quốc Tử Giám), nhà cổ Đường Lâm, thiết kế chùa Triệu Khánh, chùa Tổng, đình Đông Lao, chùa Hộc Nhại ở Hà Nội... sẽ thấy được trình độ của người thợ nơi đây.

Ước ao của những người thợ là đủ sức khỏe và đam mê để giữ nghề. Họ đã và đang góp phần nâng tầm giá trị của làng nghề Thủ đô, giá trị của một thứ nghề vất vả nhưng vinh quang, tạo dựng những nét tinh hoa cho hôm nay và mai sau. ■

Nỗi day dứt của cán bộ tha hóa buôn ma túy

Nguyễn Tiến Nuôi vui mừng khi nghĩ tới ngày về.

Khi còn là Trưởng đồn Biên phòng Phó Bảng, Đồng Văn (Hà Giang), Nguyễn Tiến Nuôi, SN 1960, trú tại Vị Xuyên, Hà Giang đã tham gia vào một đường dây buôn bán ma túy và súng quân dụng lớn. Phải tới 13 năm sau, đường dây này mới bị phát giác và Nguyễn Tiến Nuôi mới bị bắt, sau đó bị kết án chung thân. Điều day dứt nhất của phạm nhân chính là vì sai lầm của mình mà các con đã bị cản đường thăng tiến. Nuôi bảo giá mà chúng cứ trách giận bố thì có lẽ ông ta sẽ bớt ân hận, đằng này các con của Nuôi vẫn thường xuyên lên thăm bố và động viên bố cải tạo thật tốt để sớm về đoàn viên bên gia đình.

PHONG ANH – HẢI LIÊN

Buôn ma túy để lấy tiền đóng học cho con

Bị bắt từ năm 2004, bị kết án chung thân nhưng do phần đầu cải tạo tốt nên năm 2015 Nguyễn Tiến Nuôi đã được xuống án có thời hạn. Phạm nhân này chia sẻ: “Từ khi được xuống án, tinh thần tôi phần chẵn và thực sự lúc đó mới dám mơ đến một ngày về đoàn tụ với vợ và các con”. 15 năm cải tạo trong trại giam Vĩnh Quang (Vĩnh Phúc), Nuôi luôn giữ được phong độ khỏe khoắn, trừ việc phải đeo kính lão do công việc làm mi giả đòi hỏi sự tỉ mỉ và chính xác. Trước khi tiếp xúc với Nuôi, tôi đã nghĩ rằng sẽ rất khó khai thác chuyện từ người đàn ông này

bởi ông ta là một người có trình độ, đã bước qua những hi, nộ, ái, ố sẽ trở nên bình thản với cuộc đời, khó mà dốc hết gan ruột nhưng tôi đã lầm. Trò chuyện với Nuôi, tôi lại thấy ông ta rất thanh thản, giống với tâm thế của người đã nhận ra lỗi lầm của mình toàn tâm toàn ý sửa sai. Nuôi nói chuyện nhẹ nhàng, thi thoảng còn buông ra những câu hài hước về cuộc sống hiện tại của mình. Nhưng khi tôi nhắc đến vợ con và gia đình, người đàn ông này đã cúi gầm mặt xuống. Ông ta bảo đó là nỗi ám ảnh và day dứt nhất đời mình vì đã không những không làm gì để họ được hạnh phúc mà ngược lại còn mang nỗi nhục cho vợ con.

Đi lính từ năm 18 tuổi, đến khi xuất ngũ đã ngoài ba mươi, Nguyễn Tiến Nuôi trở

về với cuộc sống của người dân bình thường. Nuôi bảo 16 năm công tác, đến khi về phục viên, tài sản ông ta mang về cho gia đình chẳng có gì ngoài mấy vật dụng cá nhân và một tấm thân vẫn còn đương sức cho con cái nương tựa. Vợ chồng Nuôi sinh được 5 người con – kết quả của những chuyến về phép thăm nhà. Những lần về thăm chớp nhoáng rồi lại đi nên 5 người con của vợ chồng Nuôi đều do một tay người vợ quê tảo nuôi nấng. Thời kỳ Nuôi phục viên trở về quê hương thì những đứa con cũng đang ở tuổi ăn, tuổi học. Trước sức ép về kinh tế Nuôi đã không thể khoan tay đứng nhìn. Ông ta bắt đầu gây dựng mối quan hệ với những người bạn từng trong quân ngũ. Một trong số đó là Nguyễn Trung Thông – một mắt xích quan

trọng trong đường dây buôn bán ma túy, súng quân dụng bị bắt sau này. Nuôi nhớ lại: “Khi tôi trở về, đứa lớn đang học cấp ba, đứa bé mới vào cấp một nhưng đứa nào cũng phải đóng tiền cả. Vợ thì làm công chức nhà nước phải đi nhiều mà lương chẳng đáng là bao nên tôi phải làm đủ nghề, buôn đủ thứ để lấy tiền cho con ăn học nhưng vẫn luôn trong cảnh giật gấu vá vai. Đúng lúc đó thì tôi liên lạc với anh Thông, anh Thông rủ tôi đi buôn thuốc phiện. Ngày tôi còn trong quân ngũ, thuốc phiện dân bán bằng chậu, mua để hơn mua rau vì thế mà tiền bán cũng chỉ vài chục ngàn, tiêu vèo là hết chứ đâu có lợi nhuận khủng khiếp như bây giờ. Bằng đi một thời gian, tôi khi nghe anh Thông bị bắt vì buôn súng, tôi vẫn nghĩ mình chẳng làm sao vì hai tội khác nhau. Ai dè sau đó họ mở rộng điều tra nên tôi bị bắt và còn bị kết án chung thân”.

Day dứt vì cản đường tiến thân của các con

Trong suy nghĩ của Nguyễn Tiến Nuôi thì việc mình đã chấm dứt buôn bán thuốc phiện rồi mà không ai phát hiện ra nghĩa là đã “hạ cánh an toàn”. Tuy nhiên không may cho Nuôi khi mà phải tới 13 năm sau, tức năm 2004, đối tượng Nguyễn Trung Thông bị Công an bắt về tội buôn bán trái phép súng quân dụng thì mọi tội lỗi của Nuôi trong quá khứ đã bị lật tẩy. Vụ án ngày đó đã nổi đình đám bởi số lượng người tham gia với đủ các thành phần công chức Nhà nước từ công an, quân đội, giáo viên... đến dân buôn bán. Hơn 40 con người bị bắt giữ trong đó có Nguyễn Tiến Nuôi.

Nuôi tâm sự, ông ta không sao quên được cái ngày mình bị bắt, mọi thứ như sụp đổ. Cho đến bây giờ Nuôi vẫn bị ám ảnh ánh mắt ngờ ngác của vợ và các con khi chồng và cha bị Công an công tay. Nuôi nhớ lại: “Ngày tôi mua bán thuốc

phiện là khoảng đầu những năm 90, mỗi kilôgam thuốc phiện cũng chỉ được vài chục ngàn đồng mà đầu phải ngày nào cũng có để bán. 13 năm sau tôi bị bắt, khi đó con trai đầu đang học đại học năm thứ hai, đứa thứ hai đang học năm thứ nhất đại học quân sự, còn con gái út thì 13 tuổi. Giờ con gái út tôi đã là cử nhân đại học, đi làm và lấy chồng rồi”.

Giọng ông ta chột nghẹn lại khi nhắc đến cậu con trai thứ hai. Nuôi bảo mỗi khi nhắc đến cậu con trai này, ông ta có cảm giác như có vật gì đó chèn ngang cổ họng, ngạt thở và khó chịu. Theo lời Nuôi thì cậu con trai thứ hai của ông ta có ước mơ phục vụ trong quân ngũ, đã thi đỗ đại học ngành quân sự rồi nhưng thời điểm đang học năm thứ nhất thì Nuôi bị bắt nên bị buộc thôi học. Không còn được theo đuổi ước mơ ấp ủ ngày nào, người con trai này của Nuôi đi học ngành kế toán rồi về nhà mở công ty tư nhân. Nuôi bảo: “Giá mà chúng nó trách móc, nặng lời với tôi có khi tôi lại thấy nhẹ nhõm. Đàng này chẳng đứa nào phàn nàn một câu. Lần nào vào trại thăm bố cũng động viên bố cố gắng cải tạo thật tốt để sớm được về đoàn tụ với gia đình khiến tôi thấy nợ chúng nó nhiều quá. May mắn cho tôi là cả 5 đứa con đều học hành đến nơi đến

Những năm 1994-1996, việc mua bán 70 khẩu súng, 9 bánh heroin và gần 1 tấn thuốc phiện được coi là con số kỷ lục. Tuy nhiên, 13 năm sau, đường dây tội phạm này mới được phát hiện khi 2 đối tượng trong nhóm đang vận chuyển 4 khẩu súng ngắn K54 tại quận Thanh Xuân (Hà Nội) bị bắt quả tang vào trưa 1-12-2004. Và từ 2 kê này, lực lượng Công an đã lần ra đường dây tội phạm này, đưa hơn 40 đối tượng trong đó có Nguyễn Tiến Nuôi ra vành móng ngựa, chịu sự phán xét của pháp luật. Đường dây này gom thuốc phiện ở các tỉnh, sau đó thông qua Đồn Biên phòng Phó Bảng nơi Nuôi công tác để tuần qua Trung Quốc.

Công việc tỉ mỉ khiến nam phạm nhân này phải đeo kính để không bị sai sót.

chốn, có bằng cấp đàng hoàng và đều là những công dân tốt”.

Thời gian đầu về cải tạo tại trại giam Vĩnh Quang, Nguyễn Tiến Nuôi luôn có cảm giác mặc cảm về tội lỗi của mình nên luôn xa lánh những phạm nhân xung quanh. Thậm chí nhiều đồng đội biết tin Nuôi bị bắt cũng đã đến tận trại để thăm nhưng người thì bị Nuôi từ chối gặp, người thì Nuôi chỉ gặp chớp

nhoáng rồi lấy lý do phải làm việc nên rút lui. Mãi sau này khi đã chấp nhận sự thật và khi thấy con cái ngoan ngoãn, khôn lớn trưởng thành, Nuôi mới cởi mở lòng mình. Nam phạm nhân này chia sẻ: “Vài tháng vợ con tôi lại xuống thăm một lần. Đồng đội cũ, chủ yếu là những sĩ quan cấp dưới của tôi, giờ có người đã là thượng tá, là đồn trưởng, đồn phó, cũng thi thoảng ghé thăm. Tôi rất biết ơn các bạn

minh bởi sự thăm hỏi của họ đã cho tôi động lực đi tiếp chặng đường cải tạo của mình. Tôi có cảm giác mình nợ họ một lời xin lỗi nhưng chưa lần nào tôi đủ can đảm nói ra hai từ ấy”.

Từ án chung thân xuống án có thời hạn, mấy năm nay, năm nào Nuôi cũng được xếp loại khá. Hồi cảm giác ngày nhận được tin xuống án, Nuôi hào hứng khoe: “Cảm giác như đang sống những ngày đông giá rét chợt một ngày nắng bùng lên và phát hiện ra trên cành cây khẳng khiu chỉ chít những chồi xanh”. Hơn chục năm sống trong trại giam, vẫn con đường ấy, lối đi ấy từ xưởng lao động về khu giam, Nuôi có thể nhắm mắt bước đi mà vẫn có thể đếm được bao nhiêu bước, có chỗ nào gồ ghề, nay vẫn lối đi ấy nhưng mọi thứ dường như đã khác.

Trước khi cho chúng tôi chụp ảnh, Nuôi sửa lại tư thế ngồi ngay ngắn. Hẳn là lúc này Nguyễn Tiến Nuôi đang tràn trề hy vọng về ngày đoàn tụ không xa. Lời xin lỗi bấy lâu giữ chặt trong lòng sẽ được người đàn ông này nói ra với gia đình, đồng đội nhưng cao cả và thiêng liêng hơn chính là lời xin lỗi mà rất nhiều lần ông thầm nhủ trong lòng khi nghĩ đến bộ quân phục đã từng mang trên người, thời kỳ còn ở chốt tiền tiêu của Tổ quốc. ■

Không ghi nhận dịch bệnh nguy hiểm xâm nhập trong dịp Tết

Theo thông tin từ Bộ Y tế, trong dịp nghỉ Tết Kỷ Hợi (từ ngày 2/2 đến 10/2), tình hình dịch bệnh trên toàn quốc ổn định, không ghi nhận dịch bệnh nguy hiểm xâm nhập, không ghi nhận trường hợp mắc cúm A/H5N1, A/H7N9. Trong thời gian qua cũng không ghi nhận ổ dịch bệnh truyền nhiễm tập trung, không ghi nhận trường hợp tử vong do bệnh truyền nhiễm nguy hiểm nhóm A. Thứ trưởng Bộ Y tế Nguyễn Viết Tiến cho hay, trên thế giới đang có đợt dịch Ebola bùng phát tại Công gô (với 789 người mắc, trong đó 488 người đã tử vong, tính từ 1/8/2018 đến 10/2/2019).

Bộ Y tế tiếp tục phối hợp với WHO theo dõi chặt chẽ tình hình dịch bệnh Ebola và các dịch bệnh khác trên thế giới để có các

biện pháp đáp ứng một cách phù hợp, hiệu quả. Bên cạnh đó, dịch sởi đang diễn biến phức tạp tại nhiều quốc gia với số mắc lên tới 357.743 người trong năm 2018. Về dịch cúm gia cầm, theo thông báo của Cục Thú y (Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn) trong tuần qua cả nước không ghi nhận ổ dịch cúm trên gia cầm. Theo báo cáo của Viện Vệ sinh dịch tễ Trung ương ngày 7/2, ghi nhận 2 trường hợp viêm phổi nặng do virus.

Đó là bệnh nhân đến từ Hà Nội (bệnh nhân nam, khởi phát 30/1, vào viện 1/2/2019) và Quảng Ninh (bệnh nhân nam, khởi phát 1/2, vào viện 4/2), điều trị tại Bệnh viện Bạch Mai.

Kết quả xét nghiệm của Viện Vệ sinh

dịch tễ Trung ương ngày 7/2 cho kết quả đồng nhiễm cúm A/H1N1 và cúm B. Đây là các chủng cúm mùa thông thường, hiện các trường hợp này vẫn đang tiếp tục được cách ly và điều trị tại bệnh viện.

Về bệnh tay chân miệng, cả nước ghi nhận 525 trường hợp mắc, không tử vong. Số mắc rải rác chủ yếu tại một số tỉnh khu vực phía Nam, không có tỉnh nào có số mắc tăng đột biến. Cả nước ghi nhận 2.641 trường hợp mắc sốt xuất huyết, có một trường hợp tử vong tại Bà Rịa - Vũng Tàu. So với tuần trước Tết, số mắc giảm 43%. Có 664 trường hợp sốt phát ban nghi sởi rải rác tại các tỉnh, thành phố, chủ yếu ở khu vực miền Bắc và miền Nam, không có tử vong. **XQ**

Thông tin của The Epoch Times, China Business Journal, Daily Economic News và National Business Daily đang thu hút được sự quan tâm của dư luận bởi cơ quan chức năng vừa phát hiện hơn 12.200 chai huyết tương tiêm tĩnh mạch đã được thử nghiệm và cho kết quả dương tính với kháng thể HIV. Vụ bê bối kể trên diễn ra tại thành phố Thượng Hải. Ngay sau khi biết tin Ủy ban Sức khỏe Y tế quốc gia (NHC) đã yêu cầu Công ty cổ phần dược Tân Hưng Thượng Hải (Shanghai Xinxing Medicine) – chủ cơ sở sản xuất thuốc Immunoglobulin tiêm tĩnh mạch (số lô 20180610Z, có tổng cộng 12.226 lọ, với hạn sử dụng đến ngày 8-6-2021) phải niêm phong lưu trữ sản phẩm này, đồng thời lập tức ngưng sử dụng số thuốc “có vấn đề” kể trên. Ngoài NHC, Tổng cục Quản lý thực phẩm và dược phẩm Trung Quốc (CSDA) cũng đã chỉ thị - tất cả các tổ chức y tế phải đình chỉ sử dụng sản phẩm huyết tương có nghi vấn và tiến hành theo dõi tình trạng những người được điều trị bằng số Immunoglobulin kể trên. Theo đại diện của CSDA, tháng trước họ vừa khuyến cáo về những phương pháp điều trị huyết tương dù đã trải qua quá trình sàng lọc mầm bệnh nhưng vẫn có nguồn gốc từ máu người, nên có nguy cơ lây nhiễm cao.

Về phần mình, cơ quan chức năng của thành phố Thượng Hải thông báo, đã mở cuộc điều tra để làm rõ vụ việc đang gây chấn động dư luận. Trong thông báo đưa ra hôm 6-2, Sở Quản lý thực phẩm và dược phẩm Thượng Hải cho biết, đã yêu cầu Công ty cổ phần dược Tân Hưng Thượng Hải phải nhanh chóng thu hồi lô thuốc Immunoglobulin tiêm tĩnh mạch “có vấn đề”, và ngừng hoạt động sản xuất. Được biết, lô thuốc Immunoglobulin tiêm tĩnh mạch này dương tính với kháng thể HIV, nhưng vẫn được Sở Quản lý thực

Người bị nhiễm HIV do chế phẩm máu tham gia biểu tình kháng nghị tại Bắc Kinh.

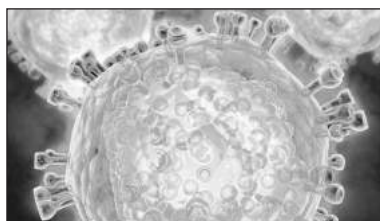
Vụ bê bối thuốc chữa kháng thể HIV ở Trung Quốc

THIỆN LÂN

phẩm và dược phẩm Thượng Hải cấp phép. Theo truyền thông, vụ việc kể trên được phát hiện sau khi Sở Y tế và Trung tâm Kiểm soát Dịch bệnh tỉnh Giang Tây phát hiện “có vấn đề” trong lô thuốc của Công ty cổ phần dược Tân Hưng Thượng Hải. Gần 3 tháng trước (23-11-2018), Ủy ban Y tế Sức khỏe quốc gia cho biết, tính đến cuối tháng 9-

2018, Trung Quốc có 850.000 người lây nhiễm HIV, và 260.000 người đã tử vong.

"Vào lúc này, điểm mấu chốt là phải làm rõ lỗi do người hiến máu hay vấn đề với sản phẩm. Chúng ta cần làm rõ lô thuốc bị lỗi đã được phân phối tới đâu và tiến hành thu hồi, kiểm tra lại", 1 bác sĩ giấu tên tại bệnh viện ở Thượng Hải cho hay. Vẫn theo bác sĩ kể trên, những bệnh nhân điều trị với lô huyết tương bị lỗi có thể không nhiễm HIV bởi điều trị chống virus đã được tiến hành trong quá trình chuẩn bị sử dụng thuốc. Nhưng theo thông tin từ The Epoch Times, 1 trẻ sơ sinh ở tỉnh Giang Tây bị phát hiện dương tính với HIV hôm 6-2. Và các bác sĩ khi truy tìm nguồn gốc nhiễm HIV, đã phát hiện nó xuất phát từ lô thuốc “có vấn đề” của Công ty cổ phần dược Tân Hưng Thượng Hải. Theo tờ South China Morning Post, các bệnh viện tại Trung Quốc được yêu cầu thông báo về lô thuốc Immunoglobulin tiêm

Giới chức y tế ở tỉnh Giang Tây, Trung Quốc phát hiện dấu vết HIV trong sản phẩm huyết tương người.

tĩnh mạch “có vấn đề”, đồng thời theo dõi chặt chẽ tình trạng của bệnh nhân được điều trị bằng loại huyết tương này.

Immunoglobulin là sản phẩm chứa kháng thể được sản xuất từ huyết tương của khoảng 1.000 người, sử dụng trong trường hợp suy giảm miễn dịch, suy giảm tiểu cầu do miễn dịch, bệnh Kawasaki, và trẻ em nhiễm HIV loại 1. Công ty cổ phần dược Tân Hưng Thượng Hải (thành lập tháng 8-2000 và thuộc Tập đoàn Tân Hưng Trung Quốc) là doanh nghiệp chuyên sản xuất chế phẩm máu của quốc gia, chủ yếu sản xuất và bán các chế phẩm máu. 10 năm trước, Công ty cổ phần dược Tân Hưng Thượng Hải được tái cấu trúc. Theo tờ The Beijing News, 10 bệnh viện trong tỉnh Thiểm Tây hiện chưa phát hiện bất cứ trường hợp bệnh nhân nào bị lây nhiễm HIV liên quan tới vụ bê bối này. Các bệnh viện ở tỉnh Hà Nam cũng đưa ra thông báo tương tự.

Vụ bê bối kể trên diễn ra sau khi 145 trẻ em tại tỉnh Giang Tô bị tiêm vắc xin bại liệt hết hạn khiến 17 quan chức địa phương bị điều tra, chưa đầy 1 tháng. Theo tờ Thời báo Hoàn cầu, loại vắc xin bại liệt dạng uống được cấp cho trẻ em tại một trung tâm y tế thuộc huyện Kim Hồ đã hết hạn từ ngày 11-12-2018, nhưng vẫn được nhân viên y tế cho sử dụng. Cảnh sát tỉnh Giang Tô đang điều tra để làm rõ vụ việc này. 10 ngày trước (2-2), Ủy ban Kiểm tra và Kỷ luật trung ương thông báo, đã kỷ luật hơn 80 quan chức có liên quan tới vụ bê bối vắc xin từng khiến dư luận hoang mang về mức độ an toàn của các loại vắc xin được sản xuất tại Trung Quốc. Trong số hơn 80 quan chức kể trên có 4 người thuộc CSDA đang bị cơ quan công tố “hỏi thăm”. Ông Thúc Dục Huy, Chủ tịch Tập đoàn Quyền Kiện (hãng y tế hàng đầu ở Trung Quốc) mới bị bắt vì những sai phạm về tổ chức và hoạt động bán hàng đa cấp về thuốc. ■

Những khuyến cáo từ bê bối thịt bò “bẩn” tại Ba Lan

LƯU TUẤN NGHĨA

Việc phát hiện 1 ca nhiễm BSE (còn gọi là bệnh bò điên) ở Ba Lan đang thu hút sự quan tâm của dư luận “lục địa già”, bởi diễn ra trong bối cảnh nước này đang điều chỉnh vì bê bối liên quan đến thịt bò “bẩn”. Giới chức Ba Lan khẳng định, đây là trường hợp cá biệt và không gây nguy hiểm đến sức khỏe con người. Và ca nhiễm BSE được phát hiện từ hôm 24-1 tại làng Mirsk, khu vực giáp với Cộng hòa Czech và Đức, đã được xử lý nhanh chóng. Nhiều quốc gia đã quyết định cắt giảm lượng thịt bò nhập khẩu từ Ba Lan sau khi đoạn phim phóng sự của đài TVN24 về việc giết mổ bò bệnh tại một lò mổ ở Kalinowo, thuộc thị trấn Ostrow Mazowiecka, ngoại ô thủ đô Warsaw được công bố. Tuy việc giết mổ thịt bò “bẩn” diễn ra và không có nhân viên thú y nào có mặt tại hiện trường, nhưng số thịt này vẫn được đánh dấu “đã tuân theo thủ tục pháp lý quy định”. Theo đài TVN24, số bò bị bệnh hoặc tàn tật được lò giết mổ ở Kalinowo mua với giá rẻ, nhưng bán ra thị trường với giá của thịt bò sạch. Và giới chức Ba Lan đang mở cuộc điều tra về vụ việc này, sau khi lò mổ kể trên bị đóng cửa. Theo giới truyền thông, một nhóm điều tra của Ủy ban châu Âu đã tới tại Warsaw để kiểm chứng độ xác thực của vụ việc kể trên.

6 năm trước (2013-2019), Ba Lan từng rơi vào vụ bê bối khi hàng tấn thịt ngựa được chế biến thành thịt bò để xuất khẩu tới các quốc gia châu Âu. Do đó, vụ bê bối thịt bò “bẩn” đã khiến giá thịt bò tại Ba Lan giảm mạnh và ước tính có thể gây thiệt hại cho các nhà sản xuất nước

Thịt được bày bán tại một khu chợ ở Ba Lan.

này tới 160 triệu USD trong năm 2019. Theo xác nhận của người đứng đầu ngành thú y của Ba Lan Pawel Niemczuk, nước này đã xuất khẩu 2.700kg thịt bò nghi không đảm bảo an toàn thực phẩm tới các quốc gia thuộc Liên minh châu Âu (EU) như Pháp, Romania, Thụy Điển, Hungary, Estonia, Phần Lan, Tây Ban Nha, Litva, Bồ Đào Nha và Slovakia. Theo lời ông Pawel Niemczuk, thịt bò “bẩn” tuy được đưa tới 20 địa điểm bán ở Ba Lan, nhưng đã bị thu hồi nên không gây hậu quả. Giới chức Ba Lan cho biết, dù chưa có quốc gia nào quyết định tạm ngừng nhập khẩu thịt bò của nước này, nhưng tình trạng giới hạn lượng nhập khẩu đã xuất hiện. Tuy nhiên, Bộ Nông

ng nghiệp Ba Lan cũng nhấn mạnh, vụ việc kể trên đã bị cường điệu hóa và đe dọa tới hình ảnh của ngành chế biến thịt nước này, cũng như ngành thực phẩm thế giới. Theo thống kê, Ba Lan sản xuất khoảng 560.000 tấn thịt bò mỗi năm, trong đó từ 80% đến 85% số thịt này được xuất khẩu.

Thông báo từ Ủy ban châu Âu (EC), thịt bò “bẩn” có nguồn gốc từ Ba Lan đã được phát hiện tại 14 nước thành viên EU. 10 ngày trước (2-2), Bộ Nông nghiệp Pháp cho biết, họ đã xác định được hơn 140kg thịt bò “bẩn” nhập từ Ba Lan còn trôi nổi trên thị trường, trong đó có những sản phẩm đã bán cho khách hàng. Cụ thể, 145kg còn lại trong tổng số gần 800kg thịt bò

“bẩn” nhập vào thị trường Pháp đã được xác định tại các cơ sở bán buôn, cửa hàng thịt hoặc ở các nhà hàng. Bộ trưởng Nông nghiệp Pháp Didier Guillaume cho biết, 9 công ty của nước này đã nhập khẩu số thịt bò kể trên từ một lò mổ ở làng Kalinowo, cách thủ đô Warsaw của Ba Lan hơn 100km về phía Đông Bắc. Cũng trong ngày 2-2, Đài phát thanh Cộng hòa Czech dẫn thông báo của Bộ Nông nghiệp nước này cho biết, cơ quan chức năng Czech đã trả lại và tiêu hủy một nửa số lượng thịt bò nghi không đảm bảo an toàn thực phẩm nhập từ Ba Lan. Theo thông tin từ Cục Thú y thuộc Bộ Nông nghiệp Czech, khoảng 300kg thịt bò “bẩn” của Ba Lan đã được vận chuyển sang nước này, trong đó 100kg được hoàn trả, số còn lại đã được bán cho người tiêu dùng.

Trước đó, Cơ quan Thực phẩm quốc gia Thụy Điển (NFA) xác nhận, 240kg thịt bò “bẩn” của Ba Lan đã được nhập khẩu vào Thụy Điển và bán cho 4 công ty của nước này. Theo đại diện của NFA, những công ty liên quan tới vụ việc kể trên từ chối bình luận trước khi có kết quả điều tra rõ ràng. Cơ quan Thực phẩm và thú y Latvia cũng xác nhận, 27kg thịt bò từ một lò mổ của Ba Lan tiếp nhận bò bệnh đã được chuyển tới các nhà kho trong chuỗi của hàng ăn phổ biến Lido tại nước này. Theo người phát ngôn của Cơ quan Thực phẩm và thú y Latvia, bà Ilze Meistere cho biết, hiện chỉ còn 9kg thịt bò “bẩn” còn lưu kho tại Lido, vì 18kg đã được chế biến thành xúc xích, nhưng số thực phẩm này chưa được các nhà hàng sử dụng. Theo thông báo của giới chức Estonia, nước này đã nhập khoảng 350kg thịt bò “bẩn” từ Ba Lan, nhưng không phân phối ra các cửa hàng. ■

Một trang trại nuôi bò ở Ba Lan.

Higuain đầu quân cho Chelsea vào kỳ chuyển nhượng mùa đông.

Tuy nhiên, Liverpool mua Van Dijk vào thời điểm họ thiếu một hậu vệ đẳng cấp, và quá trình đàm phán đã kéo dài nhiều tháng trước đó. Đó là lý do Liverpool nói "không" ở kỳ chuyển nhượng mùa đông năm nay. Họ thậm chí còn bán đi tiền đạo Solanke vì nhận được lời mời mua quá hời: 19 triệu bảng.

Liverpool có lý do để thận trọng trong tháng 1. Southampton, đội bóng bán Van Dijk cho Liverpool năm ngoái, sau khi cảm "tiền tươi" đã nhanh chóng tung tay trên thị trường chuyển nhượng. 19 triệu bảng được đưa ra để chiêu mộ tiền đạo

Vì sao các đại gia Premier League nói không với chuyển nhượng mùa đông?

ĐON CA

Lời khuyên của tiền bối

Đội hình Man Utd vô địch Premier League và Champions League mùa giải 2007-2008 chỉ có đúng 2 cầu thủ được mua trong kỳ chuyển nhượng mùa đông. Họ đều đầu quân cho Man Utd vào tháng 1/2006: Patrice Evra (5,5 triệu bảng) và Nemanja Vidic (7 triệu bảng). So với khoản tiền bỏ ra để chiêu mộ, Evra và Vidic thực sự là một món hời với Man Utd.

Nhưng đó cũng là những ví dụ hiếm hoi cho thành công của Man Utd trên thị trường chuyển nhượng mùa đông. Sau thời điểm đó, Manucho, Tasic, Lindegaard cũng đầu quân cho Man Utd trong tháng 1 nhưng không để lại dấu ấn nào đáng kể trước khi họ rời đi.

Thời kỳ còn tại vị, Sir Alex Ferguson chưa bao giờ dám mạo hiểm với kỳ chuyển nhượng mùa đông - giai đoạn nhiều đội thủ tại Premier League tắt bật mua sắm. Ông chia sẻ: "Cách tốt nhất tham

Kỳ chuyển nhượng mùa đông 2019 dần khép lại với rất ít dấu ấn từ các đại gia bóng đá Anh. Tính riêng trong nhóm Big 6, Chelsea là CLB duy nhất chiêu mộ cầu thủ thi đấu cho đội một trong tháng Giêng. Từ khi nào, và vì sao các đại gia Anh thờ ơ với thị trường chuyển nhượng mùa đông như vậy?

gia thị trường chuyển nhượng mùa đông là đứng ngoài, rồi nhìn vào các CLB tự cho mình rơi vào đồng hỗn loạn của kỳ mua bán giữa mùa giải".

Juergen Klopp sẽ hoàn toàn đồng tình với luận điểm của Ferguson, dù ông từng thực hiện một ngoại lệ. Mùa trước, Klopp đã thuyết phục ban lãnh đạo Liverpool chi số tiền kỷ lục 75 triệu bảng chiêu mộ Virgil van Dijk từ Southampton trong tháng 1. Sau 1 năm, Van Dijk đã chứng tỏ giá trị của một hậu vệ hàng đầu thế giới.

Solanke mới ghi 1 bàn ở Premier League nhưng có giá 19 triệu bảng.

Guido Carrillo từ Monaco. Anh ra sân tại Premier League đúng... 5 trận và không ghi được bàn thắng nào, sau đó nhanh chóng bị tổng khứ sang Leganes.

Chính Liverpool cũng từng mua phải một trường hợp tương tự Carrillo. Tháng 1/2011, họ bán Fernando Torres cho Chelsea với giá 50 triệu bảng, rồi lập tức bỏ ra 35 triệu bảng chiêu mộ Andy Carroll từ Newcastle. Cả hai đều thi đấu thất vọng trong màu áo đội bóng mới, dù trước đó họ là chân sút chủ lực ở CLB cũ.

Những trường hợp như Carrillo, Torres hay Carroll là lý do giải thích vì sao nhiều CLB lớn thường nói không với kỳ chuyển nhượng mùa đông. Thay vào đó, họ ưu tiên cho kỳ chuyển nhượng mùa hè, nơi ban lãnh đạo có thể dành thêm thời gian nghiên cứu những cầu thủ tiềm năng, đánh giá họ, tìm hiểu đời sống ngoài sân cỏ. Chuyển nhượng mùa đông không có thời gian cân nhắc kỹ lưỡng những điều đó.

Trong nhóm Big 6 của Premier League mùa này, Man Utd hoàn toàn không

thay đổi nhân sự trong kỳ chuyển nhượng mùa đông. Liverpool và Tottenham thậm chí bán đi cầu thủ đội một. Man City, Arsenal chỉ bổ sung cầu thủ cho đội trẻ. CLB duy nhất mua sắm bận rộn là Chelsea. Họ mua Kovacic (58 triệu bảng, ở lại thi đấu cho Dortmund đến hết mùa này) và mượn Higuain từ Juventus kèm điều khoản mua đứt.

Chuyển nhượng mùa đông là "cực chẳng đã"

Có 2 nguyên nhân đứng đằng sau việc Chelsea chỉ mạnh tay ở thị trường chuyển nhượng mùa đông năm nay. Thứ nhất, họ đang có nguy cơ bị cấm chuyển nhượng ở quy mô quốc tế liên quan đến thương vụ chiêu mộ Bertrand Traore. FIFA đang xem xét bản án, và trong trường hợp xấu nhất, Chelsea sẽ bị phạt kể từ mùa hè tới. Lý do thứ hai xuất phát từ chính đội hình của Chelsea. Ban lãnh đạo CLB đã luôn rơi vào thế bị động trên thị trường chuyển nhượng nửa năm qua. Đầu tiên là việc Chelsea không thể giữ chân Courtois, khiến họ buộc phải bán anh cho Real Madrid, rồi bù lại bằng Keka với giá gấp 2,5 lần. Higuain được đưa về cũng nhằm thay thế Alvaro Morata, chân sút gây thất vọng trong 18 tháng qua và vừa trở về Tây Ban Nha khoác áo Atletico Madrid.

Chúng kiến những thương vụ "cực chẳng đã" của Chelsea, dễ hiểu vì sao Tottenham Hotspur tiếp tục nói không với chuyển nhượng mùa đông, sau khi họ không mua cầu thủ nào ở kỳ chuyển nhượng mùa hè. Việc thiếu vắng các trụ cột như Son Heung Min (về dự Asian Cup) và Harry Kane, Dele Alli (chấn thương) khiến Spurs bị loại khỏi League Cup và FA Cup.

Trong vài vòng đầu vừa qua, Spurs đã chứng kiến cảnh khủng hoảng hàng tiền đạo. Nhưng ngay cả trong trường hợp đó, HLV Mauricio Pochettino vẫn chọn cách lựa com gắp mắm thay vì chiêu

Các CLB nhỏ ở Premier League tiêu tiền trong mùa đông ra sao?

Khác với nhóm Big 6 phần lớn chọn cách án binh bất động, các CLB nhỏ hơn ở Premier League lại rất tích cực mua sắm. Để đạt mục tiêu như giành vé dự cúp châu Âu, hay trụ hạng, những CLB nhỏ sẵn sàng chi ra số tiền không nhỏ chiêu mộ những cầu thủ họ cho là phù hợp.

Bournemouth là một trong số đó. Hiện đứng giữa bảng xếp hạng, Bournemouth đã chi hơn 30 triệu bảng trong mùa đông. Một trong số đó là tiền đạo Dominic Solanke từ Liverpool, tiền đạo năm nay 21 tuổi nhưng mới ghi... 1 bàn tại Premier League. Dù vậy, anh được đưa về với giá 19 triệu bảng.

Cardiff City cũng chịu chi không kém để nâng cấp hàng công. Bên cạnh việc mượn Niasse từ Everton, họ còn chi ra 15 triệu bảng chiêu mộ Emiliano Sala từ Cardiff. Tuy vậy, anh đã mất tích trên đường bay từ Pháp đến Anh. Nhiều khả năng Sala đã thiệt mạng, khi đội cứu hộ tìm thấy nhiều mảnh vỡ từ chiếc máy bay chở anh khắp biển Đại Tây Dương.

Hiện nằm trong nhóm cầm đèn đỏ cùng Cardiff City, Fulham cũng đã chiêu mộ Ryan Babel cho một vị trí trên hàng công. Hiện Fulham có tới 3 chân sút tốt: Babel, Schurrle và Mitrovic. Sự bổ sung này sớm phát huy tác dụng khi Fulham vừa đè bẹp Brighton trên sân nhà với tỷ số 4-2.

Khác với những CLB kể trên, West Ham phải chật vật giữ chân những trụ cột trước lời mời từ đối thủ. Marko Arnautovic chấp nhận gia hạn hợp đồng trong thời điểm có tin đồn Tottenham muốn chiêu mộ anh. Arnautovic năm nay 29 tuổi và là chân sút chủ lực trên hàng công của West Ham.

Sau khi lên hạng, Wolverhampton đang gây bất ngờ khi xếp ở nửa trên bảng xếp hạng Premier League mùa này. Dường như CLB đang tính đến phương án lâu dài hơn, cụ thể là một tâm vé thi đấu ở châu Âu. Đó là lý do trong kỳ chuyển nhượng mùa đông, Wolves gần như không chiêu mộ một cầu thủ mới vào. Thay vào đó, họ bán đi những cầu thủ không cần thiết. Benik Afobe và Danny Bath đã giúp Wolves thu về 16 triệu bảng khi chọn đầu quân cho Stoke.

Sanchez là một ví dụ thất bại khi mua sắm vào mùa đông.

mộ cầu thủ mới. Ông đặt niềm tin vào những tiền đạo như Llorente và Janssen - những cầu thủ vừa ít cơ hội ra sân, vừa hiếm khi ghi bàn. Spurs thậm chí còn để Dembele ra đi khi nhận được lời mời mua hợp lý từ Trung Quốc.

Về phía Man Utd, họ cũng

có 2 lý do để nói không với kỳ chuyển nhượng mùa đông năm nay. Đầu tiên, Ole Gunnar Solskjaer vẫn chỉ là HLV tạm quyền. Khi nhận lời dẫn dắt Man Utd, ông đã đồng ý không yêu cầu chiêu mộ thêm cầu thủ mới cho đến mùa hè, thời điểm HLV chính thức

được bổ nhiệm. Thứ hai, Man Utd thời hậu Ferguson chưa bao giờ thành công khi mua bán trong tháng 1. Juan Mata không thể trở thành nhạc trưởng tại Old Trafford, còn Alexis Sanchez chỉ khiến ban lãnh đạo cảm thấy tổn tiền vì chiêu mộ anh.

Những thành công hiếm hoi

Vidic và Evra gần như là 2 cầu thủ hiếm hoi có thể trụ vững tại đội hình chính thức của Man Utd thời Ferguson trong nhiều năm. Tuy vậy, họ cũng mất khá nhiều thời gian để thích nghi trong màu áo CLB mới. Evra cần 1 năm rưỡi để chính thức giành suất đá chính, còn Vidic cũng cần 1 năm.

Andy Carroll sớm bị lãng quên tại Liverpool một phần vì ngay trong tháng 1/2011, CLB mua về một tiền đạo khác thực sự xuất chúng: Luis Suarez. Liverpool chỉ mất 23 triệu bảng mua anh về từ Ajax, và bán với giá gấp hơn 3 lần sau đó. Nhưng tại sao Liverpool lại có thể mua Suarez trong tháng 1? Lý do bởi khi đó anh đang phải nhận án treo giò 7 trận tại giải VĐQG Hà Lan vì cắn đối thủ.

Ajax muốn sớm bán đi một cầu thủ nhiều rủi ro như Suarez, và Liverpool lãnh về. Suarez sau đó gây cho Liverpool không ít rắc rối, nhưng anh thực sự là một bản hợp đồng thành công - cả về mặt chuyên môn lẫn thương mại. Nếu Liverpool may mắn hơn, Suarez hoàn toàn có thể rời nước Anh với một chiếc cúp Premier League.

Cuối cùng, quan điểm của Ferguson đã dần trở thành triết lý với các CLB lớn tại Anh. Nói "không" với thị trường chuyển nhượng mùa đông trở thành lựa chọn dễ dàng nhất, cũng như ít rủi ro nhất. Lựa chọn đó không chỉ tốt cho các HLV, mà còn tốt cho cả ban lãnh đạo. Đồng tiền của CLB không bị đem ra "quay số". Không CLB nào muốn chiêu mộ một cầu thủ như Torres, Carroll hay Sanchez trong kỳ chuyển nhượng mùa đông nữa. ■

tháng Chạp), tình trạng ùn tắc giao thông đã không diễn ra nghiêm trọng như nhiều người lo ngại. Mặc dù vậy trên các tuyến đường trực chính ra vào TP Hà Nội như đường Nguyễn Trãi, đường Xuân Thủy - Cầu Giấy, Lê Văn Lương, Giải Phóng, Nguyễn Xiển, Khuất Duy Tiên, Phạm Văn Đồng, Huỳnh Thúc Kháng, Bưởi... mật độ phương tiện rất đông nên xảy ra hiện tượng ùn ứ kéo

là còn sợ đến tận bây giờ. Vợ chồng tôi và các con đi từ Ninh Bình lên Hà Nội bằng ô tô riêng mất hơn 10 tiếng mới đến được nhà. Tuy nhiên, năm nay chúng tôi khá bất ngờ, đường có đông hơn ngày thường nhưng các phương tiện vẫn đi lại được ổn định".

Đại diện của Ủy ban ATGT quốc gia cho hay, để có được sự ổn định đó là các bộ, ban, ngành các địa phương đã chủ động

Tình hình giao thông trong kỳ nghỉ Tết: Giảm cả ba tiêu chí nhưng

Còn diễn biến phức tạp

PHONG ANH

Mặc dù kỳ nghỉ Tết Nguyên đán Kỷ Hợi 2019 khá dài nhưng tình hình giao thông năm nay ghi nhận một tín hiệu khá tích cực. So với những con số của năm trước thì năm nay tình hình tai nạn giao thông (TNGT) giảm cả 3 tiêu chí. Đặc biệt trong những ngày cuối cùng của kỳ nghỉ, dù có một số tuyến đường tắc nghẽn thì đa số đều khá thông thoáng và thuận lợi cho việc người dân trở lại thành phố làm việc. Có được điều đó là do các bộ, ban, ngành các địa phương đã chủ động xây dựng và triển khai kế hoạch bảo đảm trật tự an toàn giao thông (ATGT) trong dịp Tết rất cụ thể và chi tiết.

Theo thống kê mới nhất của Văn phòng Bộ Công an về tình hình TNGT, cả nước xảy ra 248 vụ TNGT, làm chết 161 người, bị thương 222 người. Bình quân số người chết trong 8 ngày nghỉ Tết Nguyên đán Kỷ Hợi 2019 là 20 người chết/ngày, giảm 8 người chết/ngày (giảm 28,5%) so với bình quân số người chết trong 7 ngày nghỉ Tết Nguyên đán Mậu Tuất 2018. Tính riêng trong 7 ngày đầu tiên của kỳ nghỉ Tết năm nay, cả nước đã xảy ra 214 vụ TNGT, làm chết 135 người, bị thương 189 người. So sánh với kỳ nghỉ Tết Mậu Tuất 2018 kéo dài 7 ngày (tính từ ngày 29 Tết đến mùng 5 Tết, tình hình

TNGT đã giảm trên cả 3 tiêu chí. Trong đó, số vụ giảm 17,7% (tương đương 46 vụ); số người chết giảm 30,7% (tương đương 60 người) và số người bị thương giảm 14,1% (tương đương 31 người).

Bên cạnh những tín hiệu đáng mừng thì vẫn còn đó những diễn biến hết sức phức tạp. Nói về vấn đề này, ông Nguyễn Trọng Thái - Chánh Văn phòng Ủy ban ATGT Quốc gia đánh giá, trong những ngày từ mùng 2 Tết đến ngày mùng 5 Tết Kỷ Hợi, tình hình ATGT cũng đã có những diễn biến khá phức tạp so với 4 ngày nghỉ lễ trước đó. Các vụ TNGT có xu hướng tăng cao từ ngày mùng 4 Tết. Nguyên nhân chính vẫn là do trong kỳ nghỉ tết hành vi lái xe sau khi đã uống rượu bia, vi phạm về tốc độ, không đội mũ bảo khi đi mô tô, xe máy; đối tượng xảy ra TNGT phần lớn là người đi xe mô tô, xe gắn máy; khu vực xảy ra TNGT chủ yếu tại khu vực nông thôn, ngoài đô thị.

Tình hình ùn tắc giao thông cũng sau kỳ nghỉ Tết cũng được rất nhiều bạn đọc quan tâm. So với các năm, kỳ nghỉ Tết Kỷ Hợi năm nay ghi nhận tình hình ùn tắc giao thông được cải thiện đáng kể, đặc biệt là hai thành phố lớn là Hà Nội và TP Hồ Chí Minh. Người dân thực sự ám ảnh tình trạng ùn tắc giao thông trong những ngày đầu của kỳ nghỉ, tuy nhiên theo ghi nhận của phóng viên, ngày 2-2 (28

tháng Chạp), tình trạng ùn tắc xung quanh khu vực các bến xe. Tuy nhiên theo đánh giá chung của Ủy ban ATGT Quốc gia, phần lớn các tuyến đường nội đô ở Hà Nội và TP. Hồ Chí Minh đã thông thoáng hơn những năm trước rất nhiều.

Trong ngày 10 - 2 (tức mùng 6 tết), phóng viên ghi nhận tại một số tuyến đường của ngõ vào thủ đô, tình hình giao thông tương đối ổn định. Như tại khu vực bến xe phía Nam, vào 17h các phương tiện giao thông đi lại khá ổn định, không xảy ra hiện tượng ùn ứ. Anh Lê Văn Bình (quê Nam Định) cho hay: "Thực sự năm nay tình hình giao thông những ngày đầu năm tương đối tốt. Tôi đi từ Nam Định lên Hà Nội để chuẩn bị cho ngày làm việc đầu tiên không hề thấy mệt mỏi. Như năm ngoái, khi bắt đầu đến đường Giải Phóng, vợ chồng tôi đã phải đứng cả tiếng đồng hồ để chờ đợi vì ùn tắc giao thông". Bên cạnh những tuyến đường vào cửa ngõ thủ đô thì đường cao tốc Pháp Vân - Cầu Giẽ cũng giữ được tình hình giao thông rất ổn định. Khoảng 18h, tại các trạm thu phí đường bộ trên tuyến đường cao tốc Pháp Vân - Cầu Giẽ, lưu lượng xe ô tô là khá lớn nhưng người tham gia giao thông vẫn đi lại tương đối tốt. Anh Phạm Tuấn Minh (quê Ninh Bình) cho hay: "Năm ngoái, gia đình tôi cũng trở lại Hà Nội vào đúng ngày cuối cùng của kỳ nghỉ Tết, đúng

xây dựng và triển khai Kế hoạch bảo đảm trật tự ATGT trong dịp Tết rất cụ thể và chi tiết. Như tại TP Hà Nội, từ ngày 4-1, thành phố đã tổ chức lễ ra quân thực hiện năm ATGT 2019 với mục tiêu đặt là giảm TNGT từ 5 -10% trên cả 3 tiêu chí và giảm từ 8- 10% điểm đen ùn tắc giao thông. Chủ tịch UBND TP Hà Nội Nguyễn Đức Chung trong một buổi họp về ATGT trong những ngày nghỉ Tết đã yêu cầu các sở, ban, ngành, tổ chức chính trị xã hội, các cấp chính quyền của TP khẩn trương, tập trung triển khai thực hiện quyết liệt, hiệu quả một số nhiệm vụ trọng tâm để hoàn thành các mục tiêu về ATGT và ùn tắc giao thông đã đặt ra. Chủ tịch Nguyễn Đức Chung còn nhấn mạnh về việc Công an thành phố nói chung và lực lượng CSGT nói riêng cần tập trung một số nhiệm vụ trọng tâm trong đó có, cần đổi mới, nâng cao tuyên truyền, giáo dục pháp luật cũng như nâng cao ý thức chấp hành nghiêm các quy định của người dân khi tham gia giao thông. Cần xử lý nghiêm những trường hợp vi phạm của người tham gia giao thông. Nhất là đối với các đơn vị kinh doanh vận tải, tiếp tục triển khai kế hoạch khám sức khỏe và kiểm tra toàn bộ các lái xe của các đơn vị do Sở GTVT cấp đăng ký kinh doanh; trang bị đầy đủ trang thiết bị test nhanh cho CSGT làm nhiệm vụ trên đường. ■

Chàng trai Nguyễn Văn Ba (sinh năm 1990) đang chia sẻ với chúng tôi về kinh nghiệm nuôi giống thỏ New Zealand.

Chàng trai 9X làm giàu nhờ mô hình **nuôi thỏ** **New Zealand**

TRẦN TOÀN

Với đức tính cần cù, chịu khó, mạnh dạn và quyết đoán của tuổi trẻ, chàng trai Nguyễn Văn Ba (sinh năm 1990), ở xóm Vai, xã Thanh Nông, huyện Lạc Thủy, tỉnh Hòa bình đã và đang đi đầu trong phong trào khởi nghiệp ở địa phương làm giàu bằng trang trại nuôi thỏ Newzealand của mình.

Ngồi tiếp chúng tôi trong trang trại 800m² nuôi thỏ Newzealand vào một buổi chiều muộn. Nguyễn Văn Ba (sinh năm 1990) kể về "cơ duyên" của mình với loài vật lông trắng, tai dài. Năm 2014, sau khi tìm hiểu nghiên cứu qua sách báo, mạng internet chi tiết về mô hình chăn nuôi, Ba rất tâm đắc với con thỏ. Để có nguồn giống tốt, Ba đã tìm đến Trung tâm nghiên cứu dê và thỏ ở Sơn Tây để học tập. Ba bắt đầu với nghề bằng 20 con thỏ giống bố mẹ New Zealand. Nuôi được một thời gian, đàn thỏ bắt đầu sinh sản. Vừa nuôi vừa đúc rút thêm kinh nghiệm từ phương pháp chăm sóc, xây chuồng, tìm kiếm nguồn thức ăn, kiểm tra sức khỏe, trị bệnh, khám thai, phối giống cho thỏ... Ba đều đảm đương và dần dần thuần thục.

"Những ngày đầu chưa có kinh nghiệm chăn nuôi thỏ, kỹ thuật nuôi thỏ còn non nên bị thiệt hại nhiều. Rồi bố mẹ cũng phản đối quyết liệt vì mình còn trẻ kinh nghiệm chăn nuôi và vốn chưa có nhưng mình không nản lòng nên tiếp tục nuôi, rút kinh nghiệm dần. Đến nay, trại thỏ của mình có quy mô 200 con thỏ cái sinh sản và trên 1.000 con thỏ thịt thương phẩm, lúc cao điểm tổng đàn là 2.000 con", Ba cho hay.

Có được thành quả như hôm nay, ngoài chọn nguồn thức ăn tốt và đảm bảo cho thỏ, Ba còn đặc biệt quan tâm đến khâu chọn giống và vệ sinh chuồng trại. Thỏ là loài vật dễ nuôi, dễ chăm sóc nhưng để nuôi thỏ với số lượng lớn là chuyện không hề đơn giản. Người nuôi phải dành thời gian để kiểm tra hàng ngày, nếu để một con bị bệnh mà không kịp xử lý sẽ ảnh

hưởng đến cả đàn. Do đó, phải tách đàn, chăm sóc riêng khi phát hiện thỏ kém ăn, có biểu hiện mệt mỏi. Phải có bảng theo dõi hàng ngày cho từng con như ngày phối giống, ngày đẻ, số con trên lứa, từ đó tính toán con nào đẻ kém để loại thải kịp thời. Thỏ là loài ăn tạp từ cỏ, lá cây, các loại củ... tuy nhiên thức ăn tránh ẩm ướt, mốc. Một ngày, Ba cho thỏ ăn 3 bữa: Sáng, chiều cho ăn thức ăn tinh (cám công nghiệp), còn bữa tối ăn thức ăn xanh.

Để thỏ luôn khỏe mạnh, yêu cầu chuồng trại phải thoáng mát về mùa hè, ấm về mùa đông. Trên diện tích 800m², Ba đã thiết kế được 800 ô chuồng nuôi. Các chuồng nuôi đặt cách xa mặt đất 50cm và có nắp hệ thống máng uống nước tự động. Đặc biệt lưu ý nuôi thỏ vấn đề về vệ sinh chuồng trại và thức ăn sạch đảm bảo là rất quan trọng, giúp thỏ tránh được nhiều bệnh như: Nấm, ghê, tiêu chảy, đầy hơi... Do đó khi bắt tay vào nuôi gia đình anh Ba đã xử lý khu vực nuôi bằng đệm lót sinh học, đó là rơm cá thể mùn cưa, trấu trộn với men vi sinh để khử mùi. Với cách xử lý này một tháng gia đình anh mới phải vệ sinh chuồng xúc đi một lần, tận dụng làm phân bón cho cây.

Hiện tại mỗi tháng, Ba tách 700 - 800 thỏ con khỏi mẹ để nuôi riêng. Sau khoảng 3 - 3,5 tháng nuôi là cho xuất bán, lúc này thỏ đạt trọng lượng từ 2 - 2,5 kg/con. Giá bán 100.000 - 120.000 đồng/kg thỏ thịt; 120.000 đồng/kg thỏ hậu bị và 150.000 đồng/ 1 đôi giống thỏ New Zealand. Trung bình một tháng, Nguyễn Văn Ba xuất ra thị trường khoảng 1,4 - 1,6 tấn thịt thỏ và chủ yếu bán cho các nhà hàng, quán nhậu và đầu ra hiện tại rất thuận

lợi. Sau khi trừ chi phí, trang trại thỏ của anh cho thu nhập hơn 340 triệu đồng/ năm. Ngoài ra, trại thỏ của anh tạo việc làm thường xuyên cho 2 lao động với mức thu nhập trên 6 triệu đồng/ tháng.

Không những biết cách làm giàu cho bản thân, chàng trai Nguyễn Văn Ba còn sẵn sàng giúp đỡ những người có hoàn cảnh khó khăn cùng vươn lên làm giàu như cung cấp con giống và đồng thời bao tiêu sản phẩm cho các hộ nuôi. Bằng ý chí và nỗ lực cần cù, mô hình chăn nuôi của anh được chính quyền xã đánh giá là một trong những mô hình làm ăn hiệu quả, điển hình của xã. ■

Sau khoảng 3 - 3,5 tháng nuôi là cho xuất bán, lúc này thỏ New Zealand của trang trại Nguyễn Văn Ba đạt trọng lượng từ 2 - 2,5 kg/con.

NGỌC THI

"Chỉ riêng trong hơn 1 tháng trở lại đây, làng Hòa Bình đã có 3 trường hợp qua đời vì căn bệnh ung thư; trong đó có 2 chị em bạn dâu với nhau", ông Trưởng thôn Hòa Bình, xã Duy Phước, huyện Duy Xuyên, tỉnh Quảng Nam lo lắng nói.

Làng Hòa Bình, xã Duy Phước tựa như một dải lụa mềm uốn quanh cánh đồng lúa và những giàn mướp đắng, giàn bầu... đang độ xuân thì, trải dài một màu xanh thắm. Dù vậy, trong sâu thẳm của người dân làng Hòa Bình vẫn còn canh cánh một nỗi lo - nỗi lo bệnh ung thư. Chỉ trong vòng 3 năm qua, hàng chục người dân làng Hòa Bình, xã Duy Phước phát hiện bị bệnh ung thư. Nhiều người đã chết, nhiều người còn đang tiếp tục chống chọi với căn bệnh K quái ác. Điều này khiến cho dân làng vô cùng lo lắng. Họ cho rằng nguồn nước bị nhiễm độc là nguyên nhân dẫn đến số ca mắc ung thư của làng tăng đột biến như vậy. Trong căn nhà cấp bốn cũ mềm, mái tôn thủng lỗ chỗ, ông Lê Triều (65 tuổi, trú đội 6B, thôn Hòa Bình, xã Duy Phước) vẫn còn rất đau buồn vì người vợ của mình mới mất được khoảng 1 tháng nay vì căn bệnh ung thư đại tràng. Trò chuyện cùng chúng tôi, ông Triều chia sẻ vợ ông là bà Hứa Thị Suong (63 tuổi) được phát hiện bệnh ung thư đại tràng gần 3 năm trước. Khi biết tin vợ bị bạo bệnh, bao nhiêu tiền của dành dụm được, ông đều tập trung chạy chữa bệnh tình cho vợ. Hết tiền tiết kiệm, ông lại vay mượn tiền của bà con lối xóm đưa vợ đi điều trị khắp nơi, lâu nhất là tại Bệnh viện Ung bướu Đà

Làng Hòa Bình đẹp như tranh vẽ, song người dân địa phương đang rất lo lắng vì căn bệnh ung thư hoành hành.

"Bão K" tràn qua làng Hòa Bình

Nẵng. Dù đã được các y bác sĩ tận tình cứu chữa, song bà Suong đã không qua khỏi. "Không riêng gì vợ tôi, tại thôn Hòa Bình, đặc biệt là tại đội 6B và đội 7, chỉ trong vòng 3 năm trở lại đây đã có hàng chục người chết vì căn bệnh ung thư. Sau khi vợ tôi mất được vài ngày, người bạn dâu của vợ tôi là bà Lê Thị Tuất (62 tuổi) nhà phía trên đây cũng vừa qua đời vì bị ung thư tụy", ông Triều rầu rầu nói.

Ông Triều và người dân làng Hòa Bình chưa bao giờ thấy sự khủng khiếp của "con bão" bệnh ung thư xảy đến với làng mình nhiều như vài năm trở lại đây. Nhiều người đã qua đời, nhiều người còn đang tiếp tục từng ngày chiến đấu với căn bệnh K quái ác. Có người qua đời vì bệnh ung thư khi tuổi đời đang tuổi đôi mươi, cũng

có người như bà Suong, khi các con đã đến độ trưởng thành. Điều này khiến người dân làng Hòa Bình vô cùng lo lắng. Ông Triều bảo rằng trước đây, người dân làng Hòa Bình không bao giờ bị ung thư cả. Nhưng thời gian gần đây, nhiều người trong làng mắc bệnh ung thư có thể là do mạch nước ngầm đã bị nhiễm độc. Nguyên nhân của mạch nước ngầm nhiễm độc là do trong quá trình canh tác, người dân đã dùng thuốc diệt cỏ, thuốc trừ sâu, thuốc bảo vệ thực vật... quá nhiều khiến cho các chất độc tồn dư ngấm vào đất rồi ngấm vào mạch nước ngầm. Do làng Hòa Bình chưa có hệ thống nước sạch nên người dân phải thuê người khoan giếng để lấy nước ngầm phục vụ sinh hoạt, ăn uống nên có thể đây là nguyên do của căn bệnh ung thư.

Lo sợ mạch nước ngầm nhiễm độc, để có nước dùng, các gia đình ở làng Hòa Bình đều trang bị 2-3 hệ thống lọc nước. Như nhà ông Triều, sau khi bơm nước giếng khoan vào bể lọc, ông lại tiếp tục đầu tư hàng chục triệu đồng để mua hệ thống lọc nước rồi mới dám sử dụng nguồn nước này cho việc sinh hoạt ăn uống.

Cách nhà ông Triều không xa, người thân trong gia đình bà Nguyễn Thị Đ. cũng rất đau buồn trước sự ra đi của bà. Bà Đ. mất sau vợ ông Triều độ gần 1 tuần vì bệnh ung thư phổi. Khi phát hiện mình bị ung thư phổi, bà Đ. luôn lập luận để chống chọi với bạo bệnh và được gia đình đưa đi chạy chữa nhiều nơi. Song, dù rất nghị lực nhưng bà Đ. đã không thể chiến thắng căn bệnh "K" phổi quái ác. Một người dân làng Hòa

Bình mà chúng tôi gặp hỏi chuyện về căn bệnh ung thư đang tràn qua nơi này đã không một chút chần chừ mà kể rành mạch hàng chục trường hợp mắc bệnh ung thư ở làng: cô Năm Tuất cũng vừa mất cách đây không lâu. Gần đó có nhà chú Năm Mười đã chết cách đây hơn 1 năm. Chỗ nhà chú Năm Mười có bà Bảy The đang bị ung thư...

Mang nỗi lo lắng của người dân làng Hòa Bình, chúng tôi đến gặp ông Lê Trung Lợi, Trưởng thôn Hòa Bình, xã Duy Phước, và được ông xác nhận đúng là vài năm trở lại đây, số ca mắc bệnh ung thư ở làng xảy ra liên tiếp. Chỉ tính trong hơn 1 tháng trở lại đây, làng Hòa Bình đã có 3 trường hợp qua đời vì căn bệnh ung thư, trong đó có 2 người là chị em bạn dâu với nhau. Ông Lợi cũng cho rằng nguyên nhân người làng bị ung thư nhiều rất có thể là do mạch nước ngầm bị nhiễm độc. Trước thực tế đó, Ban dân chính thôn Hòa Bình đã báo cáo sự việc lên xã để tìm hướng giải quyết. Và trong khi chờ cơ quan chức năng về lấy

Ông Lê Triều thấp nhen nhang tưởng nhớ người vợ vừa qua đời vì bệnh ung thư đại tràng.

Hầu như gia đình nào ở làng Hòa Bình cũng đầu tư hệ thống lọc nước để có nguồn nước sạch phục vụ sinh hoạt hằng ngày.

mẫu nước đi kiểm nghiệm, như gần 400 hộ gia đình khác trong thôn, ông Lợi cũng đã trang bị cho gia đình mình 2 hệ thống lọc nước để có nguồn nước sạch sử dụng cho sinh hoạt hằng ngày. Trung bình mỗi tháng người dân phải thay bộ lọc nước 1 lần nếu không thì bộ lọc sẽ bị bám lớp màng đen, bốc mùi hôi thối. Trao đổi cùng chúng tôi, bà Huỳnh Thị Hương, Chủ tịch UBND xã Duy Phước cho rằng, chưa thể xác định nguyên nhân dẫn đến tình trạng người dân làng Hòa Bình mắc bệnh ung thư nhiều trong vài năm trở lại đây, và xã cũng đã báo cáo tình hình này lên huyện Duy Xuyên để tìm hiểu nguyên nhân sự việc. Bà Hương thông tin thêm, hiện huyện Duy Xuyên cũng đang phối hợp với Chi cục nước sạch nông thôn tỉnh Quảng Nam đầu tư hệ thống nước sạch cho xã Duy Phước. Dự kiến trong năm 2019, hệ thống nước sạch sẽ được hoàn thành và toàn bộ người dân trong xã sẽ sử dụng được nguồn nước sạch, đảm bảo vệ sinh môi trường. ■

Quá tải bệnh nhân cấp cứu do tai nạn giao thông, pháo nổ và ngộ độc

Trong 7 ngày nghỉ Tết Kỳ Hợi, số lượng bệnh nhân cấp cứu do ngộ độc, tai nạn giao thông, tai nạn pháo nổ... tăng nhanh tại nhiều bệnh viện tuyến Trung ương.

Sáng 10-2 (mùng 6 Tết), tại Trung tâm Chống độc, Bệnh viện Bạch Mai (Hà Nội) tiếp tục ghi nhận các trường hợp cấp cứu do ngộ độc. Tương tự, tại Khoa Cấp cứu (A9), Bệnh viện Bạch Mai liên tục tiếp nhận các trường hợp chuyển đến cấp cứu từ các tỉnh và bệnh viện tuyến dưới chuyển đến, chủ yếu mắc các bệnh tim mạch, hô hấp, xuất huyết tiêu hóa... Các bác sĩ cho biết trung bình các ngày nghỉ Tết (từ 30 Tết), tại đây cấp cứu hơn 200 bệnh nhân nặng/ngày, tăng 30% so với ngày thường. Trong đó,

50% số ca chuyển tuyến; các ca bệnh chủ yếu do tim mạch, huyết áp, hô hấp, tai biến mạch máu não, sốc nhiễm khuẩn, đột quỵ, xuất huyết tiêu hóa do liên quan đến rượu, suy gan, suy thận cấp. Ngoài ra, tại khoa hiện vẫn đang tiến hành lọc máu cấp cứu cho 1 trường hợp nghi ngộ độc rượu chứa cồn công nghiệp methanol nguy kịch.

Thống kê từ Bệnh viện Bạch Mai cho thấy trong dịp Tết Kỳ Hợi 2019, số bệnh nhân cấp cứu nội khoa tăng 30%. Từ 28 tháng Chạp (2-2) đến sáng mùng 5 Tết (9-2), số lượng bệnh nhân cấp cứu và nhập viện gia tăng tại các bệnh viện Trung ương trên địa bàn Hà Nội. Tại Bệnh viện Bạch Mai, mỗi ngày trung bình vẫn duy trì

từ 1.200-1.400 bệnh nhân điều trị nội trú.

Trong những ngày Tết Kỳ Hợi, Bệnh viện Việt Đức (Hà Nội) tiếp nhận 528 ca cấp cứu, tai nạn, trong đó chiếm tới 50% số này nhập viện và cấp cứu do tai nạn giao thông và 136 ca tai nạn sinh hoạt. Đáng lưu ý, trong các ca tai nạn sinh hoạt, có 22 ca tai nạn do đánh nhau vào cấp cứu; 8 ca tai nạn do pháo nổ và 3 ca tai nạn do chất nổ khác.

Ngoài số lượng bệnh nhân cấp cứu do bị tai nạn giao thông, dịp Tết năm nay, số cấp cứu do tai nạn pháo nổ cũng tăng cao hơn so với mọi năm.

Theo bác sĩ Vũ, việc điều trị cho bệnh nhân tai nạn do pháo nổ rất khó khăn. Thường thì nạn nhân bị tai nạn do pháo nổ bị tổn thương ở phần đầu cổ, mặt và tay nên ảnh hưởng rất nhiều đến thẩm mỹ và vận động. Các nạn nhân này hầu như không thể khắc phục được việc vận động nếu bị chấn thương nặng ở tay.

XQ

Nhoc nhân cuộc chiến chống ma túy ở Thái Lan

DI AN

Những hậu quả đau lòng từ ma túy

Trong căn nhà gỗ nhỏ nằm giữa khu đồn điền cao su tỉnh Narathiwat miền Nam Thái Lan, chàng trai 28 tuổi tên là Fadel cùng với đám bạn thường hay sử dụng loại ma túy gọi là "hỗn hợp nước kratom". Một bộ kratom - dạng ma túy phổ biến nhất ở Thái Lan - được bán với giá khoảng 100 baht (2.90 USD). Fadel cho biết: "Trong quá khứ, chúng tôi tự xử lý lá cây kratom nhưng bây giờ đã có bán sẵn thức uống gây nghiện này". Fadel sử dụng ma túy đều đặn từ hơn chục năm qua. Anh cũng sử dụng methamphetamine dạng tinh thể (còn gọi là ma túy đá) và ya ba - hỗn hợp methamphetamine và caffeine được bán với giá khoảng 100 baht/viên. Hiện nay, Fadel dùng 1 viên ya ba vào mỗi 2 ngày kèm với uống kratom 3 lần trong tuần khi cảm thấy mệt mỏi do lao động trong đồn điền cao su. Fadel nằm trong số khoảng 80.000 đến 100.000 người nghiện ma túy tại khu vực người Hồi giáo (chiếm khoảng 5% dân số) ở cực Nam Thái Lan. Phần lớn những con nghiện này trong độ tuổi giữa 14 và 30. Theo thông tin từ quân đội Thái Lan, 3 tỉnh có tỷ lệ nghiện ma túy cao nhất nước là Pattani, Yala và Narathiwat. Theo cuộc điều tra gần đây, hơn 80% dân số đang sống trong những tỉnh này cho rằng ma túy chính là vấn đề nhức nhối cần được chính quyền quan tâm giải quyết rất ráo. Chính tỷ lệ nghiện ma túy đã làm phát sinh nạn trộm cắp tràn lan và ảnh hưởng tiêu cực đến các mối quan hệ trong cộng đồng. Ma túy cũng làm gia tăng số vụ ly hôn trong cộng đồng người Hồi giáo tỉnh Pattani miền Nam Thái Lan.

Lá kratom.

Ahama Hayeederme, thư ký Hội đồng Hồi giáo tỉnh Pattani, cho biết: "Hiện nay, trước khi đám cưới con gái diễn ra, câu hỏi đầu tiên của người cha là chú rể tương lai có sử dụng ma túy hay không?". Năm 2016, Hội đồng Hồi giáo nhận được 525 đơn xin ly hôn mà trong đó 80% vụ xuất phát từ việc nghiện ma túy. Hội đồng cố gắng hòa giải song cuối cùng những cuộc ly hôn vẫn diễn ra khi mà phần đông người chồng không tham dự cuộc họp. Tại một ngôi làng trong khu Marue Botok tỉnh Narathiwat, một người đàn ông tên là Ismail thú nhận người con trai tên là Zabar bị vợ ly hôn chỉ sau đám cưới mới 4 tháng. Lý do là mẹ vợ bất ngờ phát hiện Zabar là con nghiện ma túy. Zabar bắt đầu hít dung môi pha sơn công nghiệp từ lúc lên 9 tuổi trước khi nghiện cần sa và kê đến là ya ba. Lúc 16 tuổi, Zabar phải bỏ học giữa chừng để đi cai nghiện bắt buộc trong thời hạn 2 năm tại một trung tâm cai tạo dành cho thiếu niên. Theo Hayeederme, kratom bắt đầu trở thành vấn đề nghiêm trọng đối với chính quyền Thái Lan từ năm 2012 với 90% dân các làng ở Pattani thường xuyên chìm đắm trong cơn say ma túy mà phần đông còn ở tuổi thiếu niên. Hayeederme thú nhận: "Chúng tôi không biết tại sao lại như vậy, song số người nghiện cứ tăng lên mãi. Tôi hỏi

binh sĩ tại sao có quá nhiều ma túy ở Pattani và làm sao mà môn hàng độc hại như thế lại dễ dàng thoát khỏi các chốt kiểm soát của quân đội. Nhưng, họ không có câu trả lời".

Lá kratom

Loài cây nhiệt đới kratom được tìm thấy nhiều ở Thái Lan và Malaysia. Lá cây kratom có chứa chất kích thích nhẹ và nông dân Thái Lan thường nhai nó để chữa đau dạ dày hay tiêu chảy, trong khi số người khác nhai nó để làm dịu cơn thèm thuốc phiện. Năm 2011 có khoảng 1,23 triệu người Thái Lan sử dụng kratom - so với 1,08 triệu năm 2008. Số người dùng kratom cao nhất ở miền nam Thái Lan. Năm 2012, cảnh sát nước này bắt giữ được 33 tấn kratom được chế biến thành chất ma túy. Không giống như ya ba, quá trình chế biến rất đơn giản mà không đòi hỏi kiến thức về dược phẩm. Tuy nhiên, nếu xử lý không đúng công thức có thể gây nổ. Công thức chế biến hỗn hợp gây nghiện là 30 lá cây kratom còn tươi, nước sôi, sirô ho và 2 lon Coca-cola. Từ năm 1943, luật pháp Thái Lan coi kratom là loại cây bắt hợp pháp. Nhưng, Văn phòng chống Ma túy và Tội phạm Liên Hiệp Quốc (UNODC) không xếp kratom vào loại ma túy mà coi đó là cây chứa "chất tác động đến tâm thần". Năm 2013, Bộ

Tư pháp Thái Lan muốn hợp pháp hóa kratom để giúp cai nghiện các loại ma túy nặng (bao gồm meth) song đã vấp phải sự phản đối mạnh mẽ từ người dân.

Giáo dục và hợp tác chống ma túy

Được khởi động từ năm 2007, Yalannanbaru là dự án giáo dục tuổi trẻ về mối nguy hiểm chết người của ma túy. Năm 2105, những tình nguyện viên đi đến từng ngôi làng để tuyên truyền. Hiện dự án thu hút được 2.512 tình nguyện viên tại 352 ngôi làng miền nam Thái Lan và con số tăng hơn chục ngàn năm 2018 ở 2.075 ngôi làng. Ladda Ningoh, nữ chuyên gia tổ chức phi chính phủ Ozone Foundation, nhận thấy chính quyền Thái Lan cũng có kế hoạch giải quyết cơn bão ma túy bằng cách tạo ra nhiều công ăn việc làm cho giới trẻ. Năm 2016, Chính quyền Thái Lan và Cảnh sát liên bang Australia (AFP) hợp tác thành lập một lực lượng phối hợp mới - gọi là "Đặc nhiệm Bảo tấp" - để tập trung giải quyết nạn ma túy. Cùng với tội phạm băng nhóm trên toàn cầu, heroin và methamphetamine được sản xuất tại Myanmar và sau đó buôn lậu qua Thái Lan đến Australia. Hồi tháng 12-2015, Wayne Rodney Schneider - cựu thành viên người câu lạc bộ mô tô Hells Angels liên quan đến thế giới ngầm ma túy - bị giết chết gần thành phố du lịch Pattaya của Thái Lan. Sau đó, cảnh sát Campuchia bắt giữ một người Australia tên là Antonio Bagnato vì nghi ngờ là thủ lĩnh nhóm 5 thành viên giết chết cựu thành viên Hells Angels. An ninh biên giới lỏng lẻo khiến cho vùng Tam giác Vàng ở miền bắc Thái Lan, Lào và Myanmar trở thành điểm nóng sản xuất ma túy. ■

TRANG THUẦN

Trong nhiều năm qua, chính quyền các nước bày tỏ mối lo ngại Thái Lan là thị trường bùng nổ hộ chiếu giả mà họ tin rằng khách hàng là bọn tội phạm và khủng bố nguy hiểm như tổ chức Nhà nước Hồi giáo tự xưng (IS). Chính quyền Thái Lan cũng công khai thừa nhận giấy tờ giả là "vấn đề quá lớn" ở nước này. Năm 2014, cảnh sát Thái Lan phát hiện 2 hành khách người Iran trên chuyến bay mất tích MH370 của hãng hàng không Malaysia sử dụng hộ chiếu châu Âu đánh cắp mà họ mua được tại khu nghỉ dưỡng Pattaya nổi tiếng nước này. Vào 4 năm trước đó, 2 người Pakistan và một phụ nữ Thái Lan bị bắt giữ do bị nghi ngờ làm hộ chiếu giả cho thành viên các nhóm liên kết với Al Qaeda - trong đó bao gồm những phần tử liên quan đến cuộc tấn công khủng bố liên hoàn tại thành phố Mumbai của Ấn Độ năm 2008 và vụ đánh bom tàu điện ngầm ở thành phố Madrid của Tây Ban Nha năm 2004. Theo các chuyên gia, bọn tội phạm dễ dàng hoạt động do Thái Lan không kiểm tra hộ chiếu bằng cách tham khảo cơ sở dữ liệu về (hàng chục triệu) hộ chiếu bị đánh mất hay đánh cắp của cơ quan cảnh sát hình sự quốc tế Interpol. Thiếu tướng cảnh sát Apichart Suriboonya, lãnh đạo chi nhánh Interpol ở Thái Lan, thừa nhận nếu trước đây chịu tham khảo cơ sở dữ liệu khổng lồ của cảnh sát quốc tế thì "chúng tôi sẽ biết ngay lập tức" việc sử dụng giấy tờ giả tại biên giới Thái Lan. Ngày 30-11-2010, một người đàn ông quốc tịch Pakistan 39 tuổi tên là Muhammed Ather "Tony" Butt cùng với bạn gái người Thái Lan Sirikalaya Kitbarmung bị tổng giám sát sau khi họ bị bắt giữ lúc đang cố vượt biên sang Lào từ tỉnh Nong Khai miền bắc Thái Lan. Cùng ngày, các đặc vụ Cục Điều tra Đặc biệt Thái

Những hộ chiếu giả bị thu giữ tại Pattaya, Thái Lan.

Chống tội phạm làm giả và sử dụng giấy tờ giả ở châu Á

Lan (DSI) bắt giữ tiếp người Pakistan thứ hai Zezan Azzan Butt, 27 tuổi, tại quận Rat Burana của thủ đô Bangkok. Và, cũng vào khoảng thời gian đó ở phía khác của Trái đất, cảnh sát Tây Ban Nha tiến hành đột kích một loạt các địa chỉ nhà ở Barcelona, bắt giữ 6 người Pakistan và một người Nigeria. Những vụ bắt giữ này là đỉnh cao của chiến dịch hợp tác quy mô triệt phá tội phạm làm giấy tờ giả gọi là "Alpha" giữa các nhà điều tra Thái Lan và Tây Ban Nha sau vụ phát hiện một thành viên tổ chức khủng bố ủng hộ Al Qaeda được coi là đã tiến hành vài cuộc tấn công ở thành phố Madrid của Tây Ban Nha - bao gồm vụ đánh bom tàu hỏa M-11 năm 2004 giết chết 191 người và làm bị thương 1.800 người khác - du hành với hộ chiếu giả. Sau đó, chính thông tin thu thập được từ nghi can này giúp dẫn đến vụ bắt giữ người Anh gốc Iran tên là Ahboor Rambarak Fath tại sân bay Suvarnabhumi ở thủ đô Bangkok của Thái Lan. Bị bắt sau khi xuống chuyến bay từ Tây Ban Nha, cảnh sát phát hiện Ahboor Fath mang theo trong túi 103 hộ chiếu châu Âu, Canada và Israel mà hắn khai nhận là để chuyển đến một "cơ sở nhỏ làm giả" giấy tờ. Vài giờ sau khi bắt giữ Ahboor Fath,

nhóm sĩ quan DSI tiến hành lục soát căn hộ của hắn và tiếp tục tịch thu vài máy vi tính, máy scanner phân giải cao, máy in cùng với hơn 1.000 hộ chiếu đánh cắp, ảnh chụp chân dung và các trang dữ liệu giả dùng để làm giả hộ chiếu Trung Quốc và Israel cùng với nhiều con dấu thị thực. Theo tiết lộ của phó tổng giám đốc DSI Narat Savetnant, bọn tội phạm đánh cắp và làm giả hộ chiếu rồi sau đó đem bán cho các nhóm tội phạm quốc tế dính líu vào những vụ buôn lậu vũ khí, buôn người, đưa người nhập cư bất hợp pháp vào châu Âu và khủng bố. Ngoài ra, bọn chúng còn cung cấp hộ chiếu cho tổ chức khủng bố nguy hiểm Lashkar-e-Taiba - nhóm bị buộc tội âm mưu vụ đánh bom liên hoàn ở thành phố Mumbai (Ấn Độ) năm 2008 giết chết 164 người và làm bị thương hơn 300 người khác - và quân ly khai Hồ Tamil ở Sri Lanka. Tháng 6-2012, lực lượng DSI triệt phá thành công một tổ chức làm giấy tờ giả cực kỳ quy mô đã "sản xuất" khoảng 3.000 hộ chiếu và visa giả trong suốt 5 năm hoạt động bí mật. Người Thái Lan gốc Iran 45 tuổi Seyed Paknejad, người được coi là kẻ cầm đầu tổ chức làm giả giấy tờ này - đã bị cảnh sát Thái Lan bắt giữ.

Theo đánh giá của tổng thư

ký Interpol - Ronald Noble, sử dụng hộ chiếu giả để bay đến Mỹ và châu Âu rất khó bởi vì hai nơi này sử dụng phổ biến giấy tờ sinh trắc học và thường xuyên kiểm tra dấu vân tay và móng mắt. Nhưng, ở châu Á thị trường đen mua bán hộ chiếu rất phát triển do công tác kiểm tra an ninh ở các sân bay khá lỏng lẻo tạo điều kiện cho du khách dễ dàng sử dụng tên giả.

Tại phần lớn các quốc gia châu Á, bao gồm Malaysia, được trang bị máy móc công nghệ cao - bao gồm các máy scanner dấu vân tay - nhưng công tác kiểm tra thường không được tiến hành một cách hệ thống. Giới chức Interpol cho biết các phần tử khủng bố rất thích sử dụng hộ chiếu giả, như là Ramzi Yousef - người bị buộc tội lập kế hoạch đánh bom Trung tâm Thương mại Thế giới (WTC) ở New York năm 1993. Sau vụ tấn công khủng bố ngày 11-9-2001 ở Mỹ, Tổ chức cảnh sát hình sự quốc tế Interpol đã thành lập cơ sở dữ liệu về các hộ chiếu bị mất cắp gọi là Giấy tờ du hành bị mất và đánh cắp (LSTD) nhằm giúp chính quyền các quốc gia tham khảo để nhanh chóng xác định xem hành khách đi máy bay có sử dụng hộ chiếu đánh cắp hay bị mất hay không. Theo số liệu thống kê của Interpol, 1 tỷ hành khách sử dụng máy bay trên toàn cầu trong năm 2013 nhưng hộ chiếu của họ không được kiểm tra với LSTD. Jessica Vaughan, nữ giám đốc nghiên cứu chính sách của Trung tâm nghiên cứu nhập cư (CIS) đặt trụ sở tại Mỹ, nhận định: "Chỉ có một số ít các quốc gia trên thế giới, trong đó có Mỹ, cẩn thận đối chiếu hộ chiếu hành khách đi máy bay với kho dữ liệu LSTD".

Không có gì mà ầm ĩ cả

Câu hỏi trong ngày Tết

Một số anh chị em muốn bỏ Tết Nguyên Đán mà không thấy Tết là một phát kiến văn minh. Tết văn minh như cái "chiếu nghỉ" ở cầu thang. Dù lên hay xuống cầu thang thì mỗi lần tới cái "chiếu nghỉ" có thể thành thói dửng bước ngẩng đầu ngắm đời và thậm chí còn ngắm mình sau chuỗi bậc thang đã qua. Cứ cảm đầu mà đi mãi thì giống hệt con trâu chửi đâu có ra hồn con người.

Nếu chúng ta chỉ có những cái cầu thang liền mạch không "chiếu nghỉ" thì tất cả sẽ chỉ có chuỗi hùng hục bước cho đến khi kiệt sức. Có gì vô nghĩa hơn sự hùng hục bất tận? "Chiếu nghỉ" thì cầu thang Tây và ta đều có bởi vì cả Tây và ta đều có những người thông minh.

Về nghỉ lễ thì trong một năm Tây nghỉ nhiều hơn ta. Ta nghỉ khoảng 20 ngày lễ, còn Tây nghỉ khoảng 30 ngày lễ. Còn 51 tuần nữa ta sẽ lại gặp cái "chiếu nghỉ". Hãy bắt đầu một năm mới đầy hứng khởi với công việc nhé.

Ai cũng thích câu "về quê ăn Tết" nhưng cũng có không ít bạn trẻ ngại về quê chỉ vì không dám đối diện với những câu hỏi đầy quan tâm của họ hàng.

Đại khái thì mẫu câu và trả lời loanh quanh kiểu thế này:
1. "Sao rồi cháu, sắp lấy chồng chưa?"/ "Dạ, duyên chưa tới bác ạ!"/ "Mày kén quá! Bác phải giục cho mày đỡ khó tính đi".

2. "Sao rồi cháu, sắp lấy

Minh họa của Lê Tâm

chồng chưa?"/ "Dạ sắp rồi bác?"/ "Bao giờ cưới để tao "mài răng"?"/ "Dạ tìm được chú rể là cháu cưới liền".

3. "Sao rồi cháu, sắp lấy chồng chưa?"/ "Dạ con ở vậy luôn bác ơi!"/ "Trời, đừng có đùa!"/ "Dạ cháu già quá rồi!"/ "Ồ mày già thì bác càng phải giục...".

Thỉnh thoảng lại có câu: "Trông đâu đến nỗi nào mà mãi chưa lấy được chồng/vợ nhỉ?"/>

Những câu hỏi này chẳng bao giờ dừng lại. Chưa cưới thì hỏi có đám nào chưa? Có rồi thì hỏi bao giờ mời ăn cỗ? Nhận thiệp cưới thì hỏi "thầy chọn ngày đẹp" hay bác sĩ bảo cưới? Cưới xong lâu chưa thấy bụng to hỏi sao lâu thế? Đề đi cho ông bà vui. Có bụng rồi thì hỏi trai hay gái? Đề xong thì lại hỏi bao giờ đẻ nữa cho

có nếp có tẻ. Con đi học thì hỏi học có giỏi nhất lớp không? Giấy khen đâu?

Nếu không hỏi về cưới xin thì lại hỏi cái khác. Tết này lương thưởng thế nào? Mày cứ già nghèo già khổ. Sắp mua ô tô chưa? Bao giờ thì mua nhà riêng? Được đề bạt lên chức gì rồi?

Nản lòng vì câu hỏi kiểu trên nên trai làng đã in các khẩu hiệu treo cổng ngõ với dòng nội dung "Ăn tết văn minh, không hỏi thăm bao giờ lấy vợ". Có nhạc sĩ còn viết 1 ca khúc vì đề tài này.

Tương kế tựu kế, năm nay có "Gia Cát internet" hiển kế hãy trả lời câu hỏi bằng một câu hỏi mới thực là "tiền hạ thủ vi cường". Chiến thuật phủ đầu bằng cách hỏi liên tục khiến người định hỏi không kịp hỏi lại nữa. Đại khái thế

này:

Cháu chào bác ạ! Con bác có người yêu chưa ạ? Bác mua được nhà cho con giai cưới vợ chưa ạ? Nhà mình đã mua ô tô chưa bác? Con bác đã làm lãnh đạo chưa ạ? Lương hưu bác có khá không ạ? Có quà Tết từ cơ quan cũ không bác? Bác nên tập giảm cân đi. Nặng quá không tốt lắm đâu bác. Cháu xin phép

bác cháu về ạ!...

Người hòa nhã hơn thì cho rằng, họ hàng bày tỏ quan tâm thôi, đừng có nặng nề. Giống như ngày xưa gặp nhau hỏi "ăn cơm chưa?" như lời chào thôi mà. Cả đời bạn sẽ phải đối mặt với những câu hỏi kiểu như vậy. Chấp nhận "sống chung với lũ" thay vì phản kháng rồi phải "sống trong sợ hãi" không dám về quê.

Xã hội văn minh khiến cho tự do cá nhân ngày càng được tôn trọng. Mỗi cá nhân sẽ tự trưởng thành và biết quyết định hạnh phúc và sự nghiệp của mình. Muốn theo kịp sự phát triển, chúng ta nên chững cấn tránh việc "đồng phục hóa" câu hỏi đi.

Còn bạn. Nếu đã có dự định gì cho năm mới thì xin chúc bạn vạn sự như ý nhé!

LÊ TÂM

Tổng Biên tập:

Thiếu tướng, TS PHẠM VĂN MIỀN

Phó Tổng biên tập: **PHẠM KHẢI** (phụ trách nội dung)

TRẦN KIM THẨM - NGUYỄN THỤY QUỲNH -

TRẦN THANH PHONG

Thư ký tòa soạn: **BÌNH NGUYỄN TRANG**

TÒA SOẠN: Số 92 Nguyễn Du, quận Hai Bà Trưng, Hà Nội. ĐT: 024.38222157 -

Fax: 024.38224756 - Email: cstc.tuan@gmail.com ▲ Trình bày: **LÊ TÂM - QUỲNH THỤC**

▲ Phát hành tại Hà Nội: 92 Nguyễn Du - ĐT: 024.38223725 ▲ **CƠ QUAN ĐẠI DIỆN TẠI TP.HCM:**

373D Nguyễn Trãi, phường Nguyễn Cư Trinh, quận 1 - ĐT: 028.38373602 - 069.36651 - 069.36653

- Fax: 028.38373603 ▲ Giấy phép xuất bản số 1879/GP-BTTTT, ngày 14-11-2011 của Bộ Thông

tin và Truyền thông ▲ Phát hành tại TP.HCM: 373D Nguyễn Trãi, phường Nguyễn Cư Trinh,

quận 1 - ĐT: 0982789386 ▲ In tại Cty TNHH một thành viên in Báo Hà Nội mới. ▲ **GIÁ: 5.500 ĐỒNG**